New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVIII M. 10 N. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. • 1953 M. KOVO (MARCH) 6 D. • KAINA 10c.

PRASIDĖJO VARŽYBOS DĖL STALINO VIETOS

Paskutinės Stalino valandos — Į Kremlių susirinko visi aukštieji sovietų pareigūnai–Eisenhoweris ir Churchillis pasiuntė rusų tautai užuojautą... — Kas bus Stalino įpėdinis: Molotovas, Malenkovas ar Beria? — Didelių pasikeitimų sovietų politikoje nereikia laukti

Pradėjus Vienybę spausdinti, dar nebuvo gauta patvirtinimo, kad Stalinas mirė.

Iš Maskvos gauti tik pesimis tiški gydytojų pranešimai apie Stalino ligą: Stalinui smegenyse išsiliejęs kraujas, dešinysis jo šonas visai suparaližuotas, gulįs be žado... Temperatūra siekia 101 F., kraujo spaudimas nuo 120 iki 220, kvėpavimas 36 kartus per minutę, pulsas 120...

Amerikiečių ir anglų gydytojų nuomone tokioj padėty žmogus ilgai negalįs išgyventi. Laimingiausiu atveju jis galįs išlaikyti iki dviejų savaičių.

Stalinas, arba kaip tikrasis jo vardas Josef Visarionovič Džiugašvili, gimęs 1879 metais Gruzijoje, turėjo 3 žmonas, kurių vieną, sakoma, nužudęs, 2 sūnus ir dukterį. Dabartinė jo žmona Rosa yra Lazaro Kaganovičiaus, vienintelio išlikusio aukštose pareigose žydo, sesuo.

Prie Stalino mirties patalo būdi devyni žymiausi rusų gydytojai specialistai.

Gi į Kremlių sukviesti aukštieji sovietų pareigūnai ir iš satelitinių kraštų komunistų vadai. Manoma, kad bus iškviestas į Maskvą ir dabar prie Jungtinių Tautų esąs Višinskis.

Visa pasienio sargyba sustiprinta, slaptosios policijos tarnautojai atšaukti iš atostogų.

Nežiūrint, kaip vakarų kraštuose yra kritikuojamas Stalinas ir jo sėbrai, Amerikos prezidentas Eisenhoweris ir Anglijos premjeras Churchillis tuoj pasiuntė rusų tautai užuojautas. Jų pavyzdžiu paseks ir kiti valstybių vadai, nors tuo pačiu metu Korėjoje nuo komunistų rankos žūna tūkstančiai žmonių.

Stalinas yra laikomas didžiausiu istorijoje diktatoriumi, pavergęs 800 milijonų žmonių ir nuo 1945 iki 1950 m. kas dien laimėjęs po 40,000 kv. mylių, užgrobdamas iš savo kaimynų.

Stalino valdymo laikotarpy pasaulis daugiausiai prarado žmonių.

Šiandien ta krauju sulaistyta komunistinė imperija yra centrinio komunistų partijos komiteto valdoma. Kas ją valdys ateityje?

Dėl Stalino vietos varžosi trys kandidatai:

Molotovas, seniausias iš Stalino pasekėjų komunistas, didelis vakarų ir ypač Amerikos priešas. Jo dešinioji ranka būtų maršalas Bulganinas.

Malenkovas, komunistų partijos centro komiteto sekretorius, turėjęs didelį pasitikėjimą pas Staliną.

Beria, pusės milijono sovietų slaptosios policijos galva, kurio agentai seka net Molotovą ir Malenkovą.

Jei valdžia nebus palikta šio triumvirato rankose, tai greičiausiai atiteks Malenkovui, kuris prezidiume ir partijoje užima ypatingai svarbias vietas. Jo vardas dažnai linksniuojamas sovietų spaudos.

Jis yra pusiau azijatas kaip ir Stalinas. Apie jo jaunystę mažai kas žinoma.

Iki antrojo pasaulinio karo jo niekas beveik nepažinojo. Joks žurnalistas niekad su juo neturėjo pasikalbėjimo. Jis niekad nebuvo išvykęs iš Sovietų Rusijos, išskyrus tą vieninteli kartą, kada dalyvavo Varšuvoj Kominformo posėdyje.

Jis vengdavo pobūvių su vakariečių diplomatais ir gyvena labai užsidariusiai. Apsirengęs visad būna paprastai, kaip seniau vilkėjo Stalinas. Vienu metu, 1946–1948 m., jis turėjo rimtai varžytis su Ždanovu, bet šiam dingus, jam pasidarė atviras kelias į Stalino įpėdinystę.

Po Lenino mirties, užsitęsusios Stalino su Trockiu varžybose nukentėjo nemažai partijos narių. Tada už įpėdinystę kovojo Stalinas, Trockis, Zinovievas ir Bucharinas.

Ar šį kartą varžybos irgi bus kruvinos?

Kas bus naujasis Sovietų Sąjungos diktatorius ir kokie jo planai, šiandien dar neaišku, bet maža vilties, kad po Stalino mirties kas nors Rusijoje pasikeis. Jo įpėdinis greičiausiai tęs toliau tą pačią politiką.

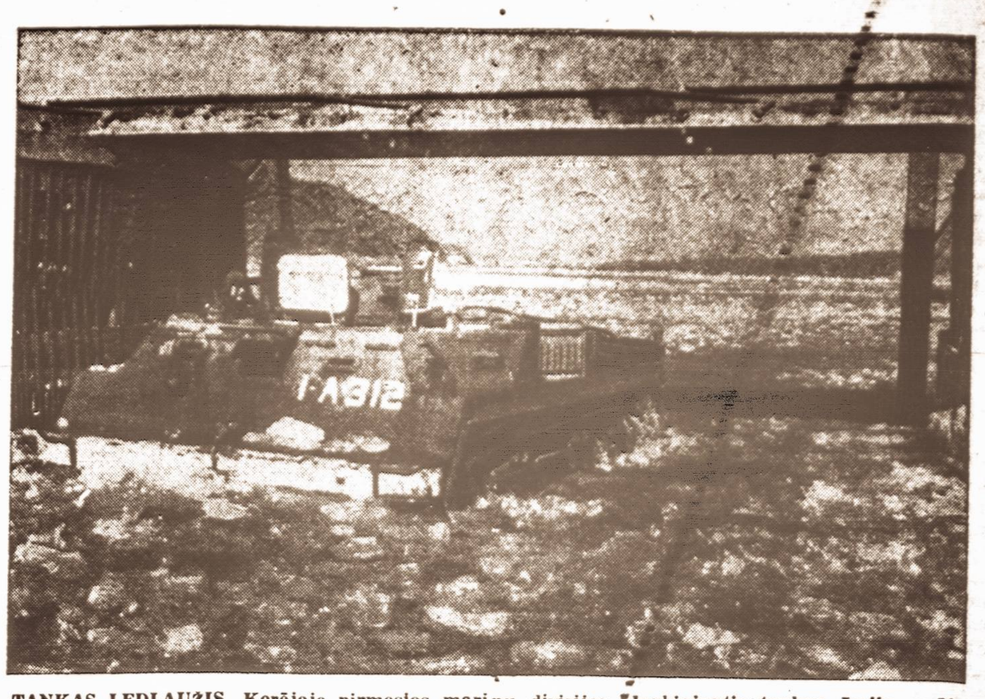

TANKAS LEDLAUŽIS. Korėjoje pirmosios marinų divizijos plaukiojantis tankas Imjin upėje laužo ledus, stengdamasis išgelbėti tiltą, kuris yra svarbus kariuomenės transportui.

DE GAULE PRIEŠ EUROPOS ARMIJĄ

Gen. de Gaulle partijos taryba, susirinkusi posėdžiauti pripažino, kad Europos armijos paktas su pataisomis ir be jų yra nepriimtinas Prancūzijai, nes stataš pavojun Prancūzijos žemių vienybę.

Gaullistai siūlo sudaryti Europos konfederaciją, kurioj Vokietija dalyvautų, bet jos kariuomenė būtų ribota ir karo pramonė kontroliuojama.

Prancūzijos vyriausybė, nežiūrint šio priešinimosi, bandys patiekti paktą parlamentui ratifikuoti.

VIŠINSKIS NEAPSIGYNĖ NUO KALTINIMŲ

Jungtinėse Tautose, Politiniame Komitete, į Amerikos ambasadoriaus Lodge patiektus 10 punktų kaltinimus, sovietų ministras Višinskis visai blogai atsikirto, neapgindamas nė kiek sovietų užimtos padėties Korėjos konflikte.

Višinskis įrodinėjo, kad Amerikos naujoji vyriausybė aiškiai rodanti norą išplėsti konfliktą Korėjoje. Kaip įrodymai esąs blokados atšaukimas nuo Formozos, norint įtraukti Čiang Kai Šeko armiją į kovą prieš Kinijos liaudies demokratiją.

Višinskis pastebėjo, kad Maskva ir toliau laikysis jos išdėstytų taikos sąlygų ir nesileis į naujus siūlomus kompromisus. Tokiu būdu, viltis, kad Indijos planas galės būti iš naujo nagrinėjamas, atpuolė.

Amerikos vėliavoje nauja žvaigždė

Iš Kongreso atstovų pareiškimo matyti, kad Havajams greitai bus suteiktas valstybės statusas, tuo tarpu Aliaskai dar teks palaukti.

Suteikimas valstybės statuso Havajams turi daugiau politinį tikslą: republikonai senate laimės dvi vietas, kur šiuo metu teturi tik vieno balso persvarą.

Havajams tapus 49 valstybe, teks persiūti žvaigždes Amerikos vėliavoje. Vietoje šešių eilių po aštuonias žvaigždes, tur būt, bus išdėstytos septynios eilės po septynias žvaigždes. Gi kada bus priimta Aliaska, teks vėl viską keisti.

ČIANG KAI ŠEKAS RUOŠIASI KARUI

Maršalas Čiang Kai Šekas Formozoje paskelbė visų karui tinkamų vyrų mobilizaciją.

Savo kalboje jis pareiškė, kad užsienio ir vidaus padėtis yra tiek pasikeitusi, kad puolimo valanda diena iš dienos artėja.

Anot Čiang Kai Šeko, šie metai bus patys lemtingieji.

Gi Korėjoje prez. Rhee ragina Ameriką baigti pozicinį karą ir pereiti į ofenzyvą, nes dabartinė strategija nieko nepadedanti sąjungininkams, o tiktai priešams.

IŠDYKAUDAMAS — NETEKO GYVYBĖS

Pottsville, Pa. — Lietuviams pažįstamas Hobart Heckman, 59 m. amžiaus, kovo2 d. su savo draugais alinėje susilažė galįs vienu kartu savo burnoj sutalpinti 6 kietai įvirtus kiaušinius. Lažybas pralaimėjo, kartu ir — savo gyvybę... Susigrūdo 4 kiaušinius ir jų vienas nuslydo į gerklę, pradėjo kosėti prarijo ir kitus 3 kiaušinius. Nuvežtas į Pottsville ligoninę mirė.

Gyventojų bėgimas iš komunistų rytinės Vokietijos sovietams reiškia ne tik didelį politinį— propagandinį smūgį, bet ir darbo jėgos netekimą. Iš atbėgusiųjų į vakarus tik 2% yra nedarbingi. Sausio mėnesį į vakarus perbėgo iš Rytų Vokietijos apie 20,000 vokiečių. Vasario nėnesį jų perbėgo dvigubai daugiau — 42,000.Šį pirmadienį iš sovietinės zonos į vakarų Berlyną atbėgo 5000 žmonių. Atbėgusieji ilgiausiose eilėse stovi prie dokumentų patikrinimo įstaigų, kaip matyti nuotraukoje.

Sen Homer Ferguson apie Lietuvos kančias

Vienybės 8 Nr. žinutėje "Lietuva Kongrese", vardinant senatorius, kurie Vasario 16 proga Kongrese pasakė kalbas, per klaidą buvo praleistas Michigano senatoriaus Homer Ferguson pavardė, kuris labai tiksliai nupasakojo Lietuvos kančias, išreikšdamas viltį, kad ji greitai atgaus laisvę.

NERAMUMAI IRANE

Paskutinys susirėmimas Irane tarp vyriausybės pirmininko Massadegho šacho sukėlė rimtą politinę krizę.

Iš paskutinių pranešimų atrodo, kad laimėjo Mossadegh.

ATVIRKŠČIAI DARO. Anglų kareiviai prie Sutton-on-Sea vietoj statę užtvanką ją griauna, kad sumažinus vandens spaudimą ir išgelbėjus kitas užtvankas.

AMERIKOS TIKSLAS — KAD SOVIETŲ PAVERGTOS TAUTOS ATGAUTŲ SAVO NEPRIKLAUSOMYBĘ

Amerika nepripažins Sovietų Rusijos despotizmo ir nepakęs sutarčių laužymo — Valstybės sekretorius Dulles paminėjo Lietuvos vardą

Prez. Eisenhoweris yra pateikęs Kongresui rezoliucijos projektą, kuriuo siūlo atmesti sovietų iškraipytą karo meto sutarčių aiškinimą, privedusį prie Kremliaus įvykdyto laisvų tautų pavergimo.

Amerikos valstybės sekretorius Dulles, kuris prezidento rinkiminėje kampanijoje pirmasis prabilo už pavergtųjų tautų išlaisvinimą, šį prezidento rezoliucijos projektą dar labiau paryškino, Kongreso užsienių reikalų komisijai pareikšdamas, kad ši rezoliucija taikoma pasiilgusiems tautinės ir asmeninės laisvės ir bijantiems, kad Amerika galinti juos pamiršti.

Dulles nurodė, kad amerikiečių nusistatymas yra aiškus ir tvirtas:

"Mes niekad nesutikome ir nesutiksime toleruoti kitų tautų pavergimą. Mūsų valstybė nuo pat įsikūrimo, buvo ir tebėra laisvės dvasios įkvėpta. Mes nesitaikome prie politinių sprendimų, pagristų žmonių laisvos valios paniekinimu ir primestų brutalios svetimos karinės okupacijos ar svetimiems tarnaujančių revoliucinių grupių.

"Kremliuje kokia dvylika žmonių nori primesti savo imperialistinę valdžią aštuoniems šimtams su viršum milijonų žmonių. Apie despotų metodus galime spręsti ir iš to fakto, kad apie penkiolika milijonų Sovietų Sąjungoje yra priverčiamojo darbo stovyklose. Jų skaičius dvigubai didesnis už sovietuose esamą komunistų partijos narių skaičių.

"Ši tironija yra išplėsta toli už Rusijos sienų, šaltai ir apskaičiuotai pavergiant vieną laisvą tautą po kitos. Šis sąrašas yra tragiškas: Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Vengrija, Bulgarija, Rumunija, Albanija, Mongolija, Tannu Tuva, Kinija, dalis Korėjos ir šiaurinės Japonijos salos — Haboraį ir Shikotu.

"Jeigu mes norime išlaikyti ir paskatinti laisvės dvasią, kuri eventualiai taikingu būdu sužlugdytų slegiančią sovietinio despotizmo priespaudą ir sudarytų tą perdaug išsiplėtusį despotizmą, pirmasis būtinas žingsnis yra, kad Prezidentas ir Kongresas savo aukščiausiu autoritetu aiškiai pareikštų:

1. Kad Amerika nepakęs sulaužymų, kuriais sovietų vadovybė praeities sutartis ir susitarimus pavertė vergijos pančiais. Tai yra išdava, kurios amerikiečiai niekad neketino priimti ir niekad nepriims.

2. Amerika niekad nebus dalininke tokių "mainų" ar "prekybos", kurie patvirtintų sovietinio despotizmo valdžią ant kitų tautų, jų užvaldymus Europoje ar Azijoje.

3. Vienas Amerikos taikingų tikslų yra siekti, kad šios pavergtos Europos ar Azijos tautos vėl atgautų savo tikrą nepriklausomybę".

Dulles pabrėžė, kad ši rezoliucija yra didingas istorinės svarbos aktas, iš kurio kils daug pasėkų. Ši rezoliucija leis laisvai nustatyti kitą veikimo kryptį ir imtis kitų žygių tėvynėje, kurie, atitinkamomis aplinkybėmis, pasirodytų reikalingi.

Rezoliucija, anot Dulles, sudarysianti tą būtiną pagrindą, kuriuo amerikiečių ateities užsienio politika kurs taikos, teisingumo ir laisvės pastatą.

Kiek anksčiau Vasario šešioliktosios proga, Dulles tvirtai ir aiškiai pabrėžė Amerikos vyriausybės atsisakymą pripažinti Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą ir išreiškė amerikiečių įsitikinimą, kad santykius tarp didžiųjų ir mažųjų valstybių turi tvarkyti teisingumas ir teisė.

Pijui XII 77 metai

Kovo 2 dieną Popiežiui Pijui XII suėjo 77 metai amžiaus ir 14 metų kai jis išrinktas Popiežiumi.

Nors po paskutiniosios ligos Popiežius kiek pasitaisė, bet, gydytojų patariamas, visiškai pakeitė savo gyvenimą. Vakarais žmonės nebemato jo lange žibant šviesą. Anksčiau jis buvo įpratęs dirbti iki vėlybos nakties.

Vatikane šiuo metu pasidarė aktualus klausimas dėl Pijaus įpėdininkystės.

Šventoje Kolegijoje nėra tinkamo asmens. Negali būti ir klausimo, kad Popiežiumi bus išrinktas svetimtautis, nes jam nepasiseks surinkti visų italų kardinolų balsus, kurie kolegijoje sudaro daugumą, o išrinkimui reikia dviejų trečdalių balsų.

Yra vienas prelatas, kuris prie Popiežiaus vaidina didelį vaidmenį, tai Giovani Battista Montini, tačiau jis nėra kardinolu. Jis pats būk atsisakęs nuo kardinolo skrybėlės.

Ar Pijus XII suspės dar jam uždėti skrybėlę prieš dingdamas? Tai klausimas, nuo kurio priklauso įpėdinio paskyrimas.

APLINK Pasaulį

- **Sovietai pradėjo gaminti sprausminį lėktuvą MIG-17 su dviem motorais, kuris gali skristi virš 1000 km. į valandą ir pakilti į viršų 15 km. Iš bombonešių jie turi naują TU-150, kuris prilygsta amerikiečių B.47. Be to, turi TU.31, kuris galįs nuskristi su bombomis 10,000km. ir sugrįžti į bazę.**
- **Pagal slaptą Valstybės Departamento raportą, Amerika 1960 metais turėsianti 10,000 atominių bombų. Šiuo metu atominių bombų rezervas neviršija 2,000.**
- **Vokietija šiais metais skiria milijoną markių propagandai Amerikoje, norėdama išplėsti savo prekių įvežimą.**
- **Atominis mokslininkas Bruno Pontecorvo, pabėgęs pas sovietus, sakoma esąs paskirtas atominiu patarėju prie Mao Tse Tungo vyriausybės Pekine.**
- **Georgia valstybė priėmė įstatymą, kuriuo jos teritorijoje uždraudžiama veikti komunistų partijai ir, kas jai priklausė, patariama išstoti arba išvykti į kitą valstybę. Nusižengusieji bus baudžiami iki 5 metų kalėjimo.**
- **Berlyne vaikšto gandai, kad sovietai žada nuo birželio mėn. atšaukti savo kariuomenę iš Rytų Vokietijos. Tvirtinama, kad Kremlius pavedęs buvusiam armijos vadui maršalui Štemenko organizuoti atitraukimą 300,000 sovietų kareivių, jų vietoj paliekant vokiečių liaudies armiją.**
- **Churchillis atmetė vengrų pasiūlymą išmainyti Vengrijos kalėjime laikomą anglą Sandersį į malajų komunistę Lee Mang, pasmerktą mirties bausme.**
- **Garsusis vokiečių karo pramonės ūgdytojas Alfred Krupp,kuris Niuremberge buvo nuteistas 12 metų kalėjimo, po Dulles apsilankymo Vokietijoje, dabar vėl pradėsiąs organizuoti karo pramonę ir jam būsią gražinti turtai.**
- **Vis nauji skandalai iškyla Amerikos Balse. Statomas klausimas, ar neteksią iš viso Amerikos Balsą uždaryti.**
- **Gen. Van Fleet, vadovavęs aštuntai armijai Korėjoje, buvo iškilmingai sutiktas Washingtone. Preizdentas Eisenhoweris jam įteikė sidabrinį medalį už nuopelnus.**
- **Kalkutoje grupė indų komunistų sukėlė manifestacijas prieš amerikiečius, viešai sudegindami Eisenhowerio portretą. Teherane irgi vyksta nedraugingos demonstracijos prieš amerikiečius.**

SUSIRŪPINKIME TAUTINIU MENU

WALTER M. CHASE

Amerikos lietuviai, drįstų sakyti, daugumoje nepažįsta Lietuvos tautinio meno, nes neturėjome progos susipažinti su jo grožiu. Retas kuris amerikiečių lietuvių buvo laisvoje Lietuvoje ir matė lietuvių tautinį meną koncerte, vaidyboje ar kitoje kurioje meno šakoje.

Prieš metus laiko Bostone mačiau H. Kačinsko režisuotą ir vaidinamą "Sekminių Vainiką", o taipgi A. Gustaičio režisuotą (ir parašytą) "Šilkiniai Pančiai". Bostono ir apylinkės lietuviai ilgai kalbėjo apie šių veikalų vaidybą su pasigėrėjimu. Tokį pat gerą įspūdį gavo žmonės matę Binkio "Atžalyną" Aleksandros Gustaitienės pastatytą Bostone prieš keletą mėnesių.

Mūsų tautinis menas yra labai gražus kuomet jį parodo pasiruošę talentingi menininkai. Lietuvių kompozitorių muzika irgi žavi visus. Lietuviškos simfonijos koncertas Tysliavienės surengtas New Yorke paliks neužmirštamus atsiminimus ir įspūdžius, lygiai kaip ir čiulioniečių ansemblio koncertas Hartforde. Niekados mes lietuviai, taipgi ir amerikiečiai nematėme taip gražiai suruoštų lietuviškų šokių.

Čiurlionies ensamblio menininkai Hartforde susilaukė didžių ovacijų iš virš 3,000 žmonių. Amerikiečiai su didžiausiu pasigėrėjimu stebėjo mūsų šį čiurlioniečių koncertą. Iš Washingtono atvykę žymūs svečiai valstybininkai: Senatorius Purtell ir kongreso nariai, Dodd ir Sadlek, bei kiti, tiek susižavėjo, kad sugrįžę į Washingtoną ir kalbėdami apie lietuvius ir Lietuvą, prisiminė lietuvių tautinį meną, lietuvišką kultūrą. Jų patirti čiurlionečių koncerte įspūdžiai pateko į Kongreso dienyną — Congressional Record.

Amerikos lietuvių pareiga yra rimtai susidomėti ir rūpintis plėtojimusi mūsų tautinio meno Amerikoje. Nes mūsų menas yra geriausias mūsų kultūrinis įrankis kovoje už mūsų tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę, nes jis yra labai efektingas ir visų mėgiamas.

Deja, ilgai mažai buvo pasirodyta su lietuvių tautinio meno kultūra Amerikoje. Tiktai gal Vienybės koncertai ryškiai pasireiškė šioje kultūrinės veiklos srityje, supažindiną daug amerikiečių su lietuvių tautinio meno grožiu ir jo efektingais įspūdžiais. Mažai rasime tokių lietuviškų kolonijų, kuriuose lietuviai sugebėtų pasireikšti su savo tautinio meno kultūra. Chicagoje, Bostone ir Brooklyne (New Yorke), kur yra didesnis skaičius mūsų inteligentijos ir kultūrininkų bei iš tremties atvykusių menininkų, retkarčiais pasirodo su savo tautinio meno pastatymais, bet mažesnėse kolonijose mūsų žmonės neturi progos susipažinti su tikruoju lietuvišku menu ir lietuvių artistų genialumu.

Hartfordo lietuviai nors negausūs bet vieningomis pastangomis suvaidino svarbią rolę šioje srityje, jie parodė mūsų žmonėms ir amerikiečiams lietuvių tautinį meną: liaudies dainas, muziką ir tautinius šokius surengdami čiurlionio ensamblio koncertą, kuris sutraukė virš 3,000 žmonių ir buvo labai sekmingas, palikęs malonius ir efektingus vaizdus visiems išpūdžius. Bridgeport Herald dienraščio redaktorius Ray Linders pasakė man po koncerto: "Aš niekados nesitikėjau, kad lietuviai turi tokio aukšto lygio savo meninę kultūrą, kokį, gražų tautinį meną—dainas, muziką ir šokius".

Garbė Hartfordo lietuviams ir šio koncerto iniciatoriams, iškėlusiems lietuvių menininkų ir tautos meno garbę. Neužilgo kovo 22 d., Hartfordo lietuviai turės kitą panašią šventę: iš Bostono atvyks 34 artistai, kurie suvaidins Binkio "Atžalyną". Neabejoju, kad jie paliks tokius pat įspūdžius, kokius paliko čiurlioniečiai menininkai.

NUSIVYLĖ LIETUVIŠKU CHORU

MIAMI, FLA.— Vasario 20 d. Miami lietuvių kolonija minėjo Lietuvos nepriklausomybės 35 metų paskelbimo sukaktį. Salė prisipildė beveik pilna. Matėsi ne tik čia pastoviai gyvenančių žmonių, bet ir iš daugelio šiaurinių miestų, atvykusių pailsėti.

Minėjimą atidarė ALT Miamio skyriaus pirmininkė Anita Navickaitė, pakviesdama kun. Tamoliūną perskaityti invokaciją.

Vakaro programą vedė adv. Dirsė. Pagrindinę kalbą pasakė Miamio miesto teisėjas Allen. Po jo kalbos Anita Navickaitė perskaitė gražiai suredeguotą rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta ir pasiųsta Amerikos kongresui ir senatui. Buvęs Dirvos redaktorius K. Karpius plačiai savo kalboje nušvietė Lietuvos nepriklausomybės šventę. Po šios kalbos vakaro vedėjas pakvietė A. D. Kaulakį pravesti aukų rinkimą.

Nors salėje matėsi apie 400 žmonių, bet aukų surinkta vos apie $325.00

Žmonės išvarginti ilgų kalbų nekantriai laukė meninės dalies.

Šią programos dalį išpildė Peter Stevens vadovaujamas choras. Susirinkusieji salėje nusivylę pačia pirmąja daina pradėjo ūžti kaip bitės avilyje. Žmonės net pradėjo reikalauti, kad daugiau nebedainuotų. Vakaro nuotaiką pataisė Anita Navickaitė, sudainuodama keletą dainų.

Norėtųsi priminti ir programą skirtą Lietuvos 35 metų nepriklausomybės sukakčiai paminėti per Miamio televiziją, kurią atliko anksčiau paminėtas choras, vadovaujant Peter Stevens. Vis dėl to Miamio lietuviai turėtų rimtai susirūpinti kas ir kur lietuvius atstovauja. Reikėtų rasti žmogų, kuris bent kiek supratų anglų kalbą ir pajėgtų atsakyti į pranešėjo klausimus. Tuo tarpu kaip Peter Stevens jos ne tik kad nemoka (nors vos kojas sušilęs šioje šalyje spėjo savo lietuvišką pavardę suairinti), bet dar drįsta atšvęsti ne 35 metų sukakti, bet jau net ir 36-jų. Čia tai jau per daug.

Vienybietė

MINĖJIME SURINKO 500 DOLERIŲ

AMSTERDAM, N. Y. — Vasario 22 d. Lietuvių Piliečių Klubo salėje, Amsterdamo Lietuvių Politinis Komitetas surengė gražų Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuriame dalyvavo apie 500 žminių.

Programą vedė M. Kerbelis. Kalbėjo miesto teisėjas Raymond J. Zierak, teisėjas Francis Collins, apskrities teisėjas Candler S. Knight, Amsterdamo meras Burtiss E. Deal ir Aukščiau jojo Teismo teisėjas Felix J. Aulisi — visi reiškė vilties, kad Lietuva bus vėl laisva.

Dr. V. Majauskas iš Troy, N. Y. ir mokytojas J. Miškinis pasakė turiningas kalbas.

Jonas Valaitis iš Brooklyno trumpai pakalbėjęs, pagelbėjo parinkti Lietuvai vaduoti aukų. Ir rinko tol, kol ALT Amsterdamui nustatyta kvota — $500.00 — buvo surinkta! Aukas rinkti gelbėjo: Petras Lala, adv. Ant. Kisielius, Eduardas Tėvainis, Juozos Žemaitis, Anastazija Paniuškienė, Aldona Miškinytė, Genovaitė Gobytė, Birutė Žiaušytė, Eleonora Urban, Gerutytė, Stakauskaitė.

Aukojo: Kun. J. Raštutis —$25.00. Po $20.00 — J. Gerutis, V. Keiba. $15.00—A. Skruzdys. Po $10.00 — M. Kerbelis, Mrs. Salomėja Rokuza, A. Raliai, dr. V. Majauskas, J. Mikėnas, kun. P. Jonaitis, kun. J. Mockus, J. ir M. Miškiniai. Po $6.00 — Binkauskai, A. Gobis, Br. Krišč.ūnas, Raziūnai. Po $5.00 — S. Vaškelis, V. Staškevičius, A. Radzevičius, P. Gobis, J. Janušas, Z. Laureckas, A. Andriūnas, B. Sereika, F. Danyla, dr. Jankauskas, P. Lalas, A. Miškinytė, kun. A. Petraitis, kun. K. Balčys, dr. A. Balčytė, kun. F. Kirelis, M. Kazlauskas, J. Svedarckas, J. Šidlauskas, J. Čyvas, Žemaičiai, J. Radzevičius, J. Hartvigas, J. Aleksa, Džekčioriai, Bučinskai, A. Lukšis, S. Rimkūnas. Kiti aukojo po mažiau.

Tarp svečių dalyvavo kleb. J. Raštutis, kun. Kęstutis Balčys, kun. Jonaitis, kun. Petraitis, kun. dr. Mockus, kun. Kirelis, dr. Aldona Balčytė iš Syracuse, N. Y., graži atstovybė buvo iš Schenectady ir kitų apylinkės vietų, taip pat dalyvavo grupė ukrainiečių.

Programai himnus sugiedojo Šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas Art. Juozo Olšausko. Dainų programą puikiai atliko New Yorko Skautų Vyčių Oktetas, vadovaujamas Aleksandro Mrozinsko. Tautinius šokius šoko Amsterdamo jaunų lietuvaičių grupė, vadovaujama Lituanistinės mokyklos mokytojos Zuzanos Lekutienės.

Programos pildytojus pietų buvo pasikvietę rengėjai: Kerbeliai, Sinčiai, Raliai. Po programos vakare naujuose vaistininko Shell - Šidlauskų namuose programos pildytojai buvo rengėjų gražiai priimti ir pasikalbėta apie lietuvių tautos problemas.

Priėmimo vakarienei paruošti pagelbėjo: Liudvika Kerbelienė, Stasė Džekčiorienė, Anastazija Paniuškienė, Milda Žemaitienė, Shell- Šidlausku dukrelė Gertruda. Juozas Čyvas ir pati namų šeimininkė Schell- Šildauskienė.

Programai surengti daug padarbavo: kun. kleb. Juozas Raštutis, kun. Kęstutis Balčys, Juozas Olšauskas, M. Kerbelis, Jonas Hartvigas, Leonas Hartvigas, Bronius Saldys, adv. Ant. Stokna, ir Ant. Lukšys.

NEMOKAMAI

Pameginkite visi tie, kurie kenčiate šiuos skausmus: REUMATIŠKUS, RANKŲ IR KOJŲ GĖLIMĄ BEI TIRPIMĄ. NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu jūs branginate savo sveikatą, tai tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą drauge su šiuo skelbimu, ir nemokamai gausite naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Pavartoję ją, po savaitės laiko, jeigu nesijausite sveikesni, grąžinkite mums likusią. Bet mes žinome: tūkstančiams padėjo, padės ir jums. Užtikriname pasekmes!

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas važiuoja. Todėl, jeigu nori važiuoti, tai tepk ir tepk su Deksnio Galinga Mostimi.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

WALLY'S RESTAURANT
Geri žmonės, geri gėrimai, geras maistas
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. 3-9838

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

BACH'S CAFE
Alus, vynas, likeris.
Visada draugiška nuotaika.
6029 TORRESDALE AVE.,
Philadelphia 24, Pa.
JE 5-9643

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

SIMON'S CAFE
S. KRAUČIUNAS, Sav.
Pirmos rušies maistas
DU BARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais
26 ANDOVER STREET,
LOWELL, MASS.
2-8568

IVY LEAF GRILL
Antonia Smith, Sav.
42 SCHUYLER STREET
AMSTERDAM, N. Y.

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Papuošalas kiekvienai progai ir prie tautinių rūbų.

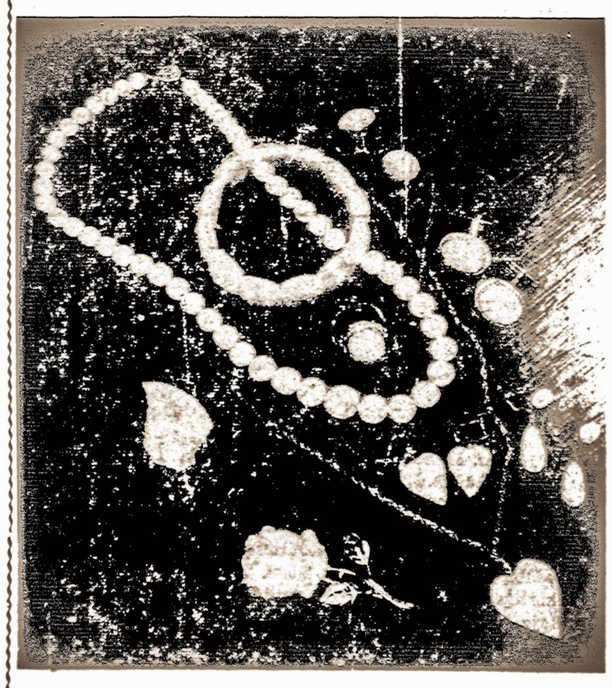

Širdis su retežėliu	$10.75	Apvalūs auskarai	5.00
Širdies auskarai	1275	Karoliai	24.00
Lapo saga	12.00	Apirankė	18.00
Sagos rankogaliams	15.00	Pailgi auskarai	10.75
14 K. žiedas	2975	Sagelė su rože	24.00

UŽSISAKYTI GALITE TELEFONU AR PAŠTU

Gintariniai papuošalai pristatomi atsiuntus čekį, money order arba C. O. D.

TIKRAS GINTARAS–AMŽIŲ BRILIJANTAS

Nėra geresnės atminties iš tėvynės Lietuvos, kaip jos gintaras.

GERIAUSIA DOVANA SAVIŠKIAMS

Prašo atsiliepti galinčius platinti

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Ave, Jackson Hights 70, N. Y.
Tel. HA 9-5855

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija)

Jau išėjo iš spaudos. Gaunama leidykloje ir pas spaudos platintojus.

STEPAS ŽOBARSKAS

AUŠRELĖ

ELEMENTORIUS

DAINA

Post Office Box 1291
STAMFORD, CONN.
Kaina $2.25

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

HOTEL GRUSH
RESTORANAS ir BARAS
ADAM GRUSH, Savininkas
Iš kitų miestų atvykę tautiečiai visada gali gauti patogius ir nebrangius kambarius.
200 North Broad St., Philadelphia, Pa.
LOcust 7-9274

STANLEY'S MEAT MARKET
KAZYS VALAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪŠIES MĖSA IR KITI MAISTO DALYKAI
808 North 2nd St., Philadelphia, Pa.
MArket 7-1685

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

HOLLYWOOD INN & HALL
ELZBIETA RUDAUSKIENĖ,
Savininkė
Baras ir salės pramogoms
2419 W. 43rd STREET CHICAGO, ILL.
Tel. VIrginia 7-9880

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA. AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

LAISVOS *Nuomonės*

NETSAKYTAS LAIŠKAS

Jau reikėtų knygos surašyti visus puolimus, keiksmažodžius ir prasimanymus, su kuriais dalis mūsų spaudos sutiko lydėti Lietuvių Rezistencinės Santarvės formavimąsi.

Puolimai ir keiksmažodžiai tegu palieka liūdnas dokumentas tos spaudos puslapiuose, kaip įrodymas nuotaikų ir srovinių fanatizmų, kurie tam tikrą laiką vyravo mūsų tremtinių bei išeivių politiniuose mąstymuose. Įtakos tai neturėjo, LRS augo ir tebeauga.

Gal tai dėl to, kad puolimai buvo pernelig gramozdiški. Juk vargu kas galėjo patikėti, kad LRS yra "Lietuvos priešų padaras", "Lietuvos okupantų talkininkas", "peilis į nugarą Lietuvos partizanui", ir tuo pačiu metu — "sušlapusios vištos", "fikcija" ar "totalistų partiją"...

Kartais būdavo imamasi ir rafinuotesnių priemonių. Oficialusis Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos žurnalas Tėvynės Sargas' savo kritinėse apžvalgose neigiamai įvertinęs visus lietuviškus politinius sąjūdžius bei kitas partijas, atitinkamą vietą paskyrė ir Lietuvių Rezistencinei Santarvei. Jis ją įvertino taip, kaip ligi šiol niekad nebuvo įprasta kalbėti apie politinius reikalus. Jos narius ar steigėjus išvadinęs avantiūristais, perėjūnais, garbetroškomis, kampuotais ir turinčiais tik destruktyvinių tikslų. Tėvynės Sargas dar sugalvojo teoriją, jog LRS yra ir masonų padaras.

Tėvynės Sargas rašė (1952 m., 2 (9) nr., 350 psl.): "Paskutiniaisias metais Lietuvos visuomenėje lietuviškąją masoneriją ypač reprezentavo trys jauni profesoriai. O ne paslaptis, kad šio sąjudžio žmonės, kurie asmenine įtaka Lietuvoj reiškėsi ir pozicijoje ir opozicijoje, taip kombinuota veikla pravesdami jiems sąjudžio paverstus tikslus, dabar laiko ranką ir ant LRS vadžių. LRS jiems yra labai patogus junginys, nes sutelkti arivistinių ir avantiūristinių palinkimų asmenys prie pastatytų tikslų eina be skrupulų, o kartu leidžia tikriesiems viso ko vairuo tojams nieku nesiangažuoti ir nepakliūti į susikompromitavimo pavojų"...

Dėl šių tvirtinimų žurnalistas Bronys Raila Vienybės 26 nr., 1952 m., paskelbė viešą laišką Tėvynės Sargo redaktoriams, prašydamas dviejų savaičių būvyje viešai paskelbti:

1. Kaip vadinasi tie trys profesoriai?

2. Kaip dabar jie ar jų kiti draugai masonai laiko savo ranką ant LRS vadžių?

3. Kurie dar kiti yra Santarvei nepriklausomieji ir aikštėn nesirodantieji jos dirigentai?..

Praslinko dvi savaitės... Praslinko šešios savaitės... Praslinko šeši mėnesiai... Bet penki Tėvynės Sargo redaktoriai, rodos, garbingi ir etingi laikraštininkai, nieko daugiau nepasakė, jokių paslapčių neatidengė, nors ir tvirtino, kad visa tai "ne paslaptis".

Tas neatsakytas laiškas tokiu būdu tik užregistravo mūsų emigrantinės žurnalistikos ir "politinės etikos" dar vieną liūdną faktą nukrikščionėjusi širdis lengvu pluoksnos pabrėžimu paleidžia piktas paskalas, prasimanymus ar šmeižtus, bet, priremta prie sienos, tyli savo paties melo užkietėjime.

Bet ta pati žmogaus širdis drįsta save laikyti sprendėju, kas yra apgailėtini ir destruktyviai reiškiniai mūsų gyvenime. Atrodo, kad tokie mūsų spaudos faktai yra apgailėtini, tik jų fabrikuojamas melas yra per silpnas, kad galėtų būti destruktyvus. **Stebėtojas**

NEPATENKINTAS VIENYBE

Mūsų skaitytojas B. Wilkins, iš Kingsley, Pa., rašo:

"Dėl don Camillo pasaulio nenoriu to laikraščio skaityti. Aš tikiu į Dievą."

Mes gerbiame p. B. Wilkinso įsitikinimus, bet abejojame, ar jis tiki į Dievą labiau už Popiežių Pijų XII, kuris ne tik, kad skaitė Giovanni Guareschi romaną "Mažasis don Camillo pasaulis" italų kalboje, bet ir žiūrėjo pagal šį romaną susuktą filmą, drauge su kitais aukštaisiais Bažnyčios dvasiškiais, ir buvo taip sužavėtas, kad privačioje audiencijoje priėmė don Camillo rolę vaidinusį artistą Fernandelį, išreikšdamas jam pagyrimą ir paskatindamas sukti antrąją dalį tos filmos.

Pats autorius savo knygos įvade sako: "...jei kas pasipyktins Kristaus žodžiais, tai aš nieko negaliu padaryti, nes tai ne Kristus kalba, bet **mano** Kristus, tai yra **mano** sąžinės balsas".

Įdomu būtų žinoti nuomonę kitų Vienybės skaitytojų dėl "Mažojo don Camillo pasaulio".

Laukiame atsiliepimų.

VELYKŲ PROGA PRISIMINKIME VOKIETIJOJ ESANČIUS LIETUVIUS

Didžiausias BALF pirm. kan. dr. Končiaus troškimas

S. NARKĖLIŪNAITĖ

BALF'o pirmininko kan. J. B. Končiaus staigus atsigulimas į ligoninę ir žinia apie jam padarytą sunkią operaciją gerokai nustebino lietuvišką visuomenę, kuri buvo pratusi jį matyti sveiką ir energingą šalpos darbo bare. Ir tai dar buvo vos tik keletas dienų nuo BALF'o seimo Bostone, kuriame jis dalyvavo ir gyvai reiškėsi, tariant ateities veiklos reikalus.

Dabar jau šešta savaitė, kai kan. J. B. Končius guli Šv. Vincento ligoninėje New Yorke. Nors lankytojai dar neleidžiami, bet buvo sudarytos sąlygos jį pamatyti ligonio lovoje ir su juo pasikalbėti, patirti jo nuotaikas ir pageidavimus lietuviams.

Pasirodo, BALF'o pirmininkui buvo padarytos net trys operacijos. Pradžioje jautėsi gerai, bet paskutiniu metu buvo susidarę kai kurių komplikacijų, todėl skausmai padidėjo. Reikia visą laiką gulėti lovoje, o temperatūra nuo operacijos ligi šiolei yra pakilusi.

— Kadangi savo gyvenime dar niekad nebuvau sirgęs, tai dabar turėjau progos įsitikinti, kaip tai yra sunku. Bet nenusimenu, žinodamas, kad, jei Dievas duos, pasveiksiu, —sako kanauninkas, tęsdamas, nes kartais užeinantieji skausmai beveik veda iš lygsvaros. — Kenčiu dantis sukandęs ir galvoju, kad gerai, jog Dievas žmogui uždeda visokių kryželių. Dažnai sakau sau, kad mano skausmas ir kentėjimas yra niekai palyginus su tuo, kas kenčiama mūsų žmonių įvairiuose ištrėmimuose, kas kenčiama Korėjoje.—

Nuolatos vilgindamas vandeniu lūpas, nes karštis džiovina, tyliu balsu kanauninkas kalba, prisimindamas, kaip karštyje, būnant vaistų primig dytam, ar tais visais protarpiais, jam žaibo greitumu vaiz duotėje atsiranda Vokietijos lietuvių stovyklų vaizdai.

Jis pasakoja, kaip jis mato kaip gyvus, tose vargingose sąlygose, kalbančius į jį sulinkusius senelius ir išbalusiais veidais vaikučius.—Netrukus bus Velykos, o man akyse gyvas vaizdas: pernai Stuttgarto ir Ulmo apylinkėse, atlaikęs Šv. Mišias, važinėjau po stovyklas, norėdamas pamatyti, kokios jų Velykos, — sako jis.

— Ak, jos buvo tokios pačios, kaip ir kiekviena diena, tik gal skaudesnės už kitas, nes tą dieną jie žinojo, kad yra Velykos, prisiminė tas šventes, praleistas savuose namuose ir savo artimųjų tarpe, ir tas palyginimas su dabartine skurduma, jiems draskė širdį.

— Nebuvo ant jų stalo nei geresnio maisto, nei nesigirdėjo vaikų krykštavimo, kuris paprastai per Velykas atsiranda, ritinėjant ir žaidžiant margučiais. Negaliu pamiršti jų liūdnų veidukų.

— Tada jiems padalijau saldainių, daviau kiek pinigų. Dabar čia gulėdamas vis labiau juos prisimenu ir **galvoju, kad tik jie vīsi, vaikučiai, moterys, seneliai ir ligoniai nebūtų pamiršti per Velykas.**

— Dabar pats jau negaliu rūpintis, bet čia ramus sveikinčiau, žinodamas, kad mūsų žmonės jų nepamirš. **Mano didžiausias troškimas būtų, kad Vokietijoje esantiems Amerikos lietuviai pasiųstų per BALF'ą dovanų, kurios šiek tiek pagerintų jų nuotaikas, kad jiems švysteltų tikrų Velykų spindulėlis.** Toks būtų mano kreipimasis į Amerikos lietuvius, tiek senuosius, tiek naujai atvykusius, — sako pirmininkas, pridėdamas, kad kitais reikalais jis šiuo metu negali rūpintis.

— Žinau, kad Valdyba ir administracija savo darbą gerai žino ir jį atliks. Ypač džiaugiuos, kad Alena Devenienė dabar eina mano pareigas. Jos energija, supratimas reikalų ir sugebėjimai padarys nemažiau už mane, iki aš pasveiksiu. **Duok Dieve, kad tik mūsų visuomenė nepaliktų abejinga ir prisimintų Vokietijoje pasilikusius.—**

Klausimas, kada kanauninkas, gydytojų manymu, galės kelti, jis paaiškina, jog dar maždaug reikėtų gulėti penkias savaites. — Bet ir tai negalėsiu dar nieko veikti, nes gydytojai sako, kad turėsiu sveikti ir ilsėtis, ir tai užtruks iki birželio.—

— Žinoma, prisimena jis, — Apie porą metų dirbau beveik visiškai be poilsio, po 12 val. per dieną, tai nervai atsileido ir jėgos išsisėmė, be to, ši baisi operacija, tai tikrai turėsiu ilsėtis, kad įsisveikėčiau. —

Kalbant apie jo ligą, jis ir pats sako, jog ir jam žinia, kad turįs atsigulti ant operacijos stalo buvusi staigi, kaip ir visiems kitiems.

— Pagalvokite, — sako jis,— tik buvau sugrįžęs iš BALF'o seimo, čia dar su J. E. Vyskuku V. Brizgiu lankėmės kolonijose, kai staiga gaunu laišką iš dr. Jovaišo iš Chicagos, kuris tikrino mano sveikatą, ir pranešė, jog tyrimai parodę, kad negalima atidėlioti nė vienos dienos. Tai susyk atsiradau ligoninėje. Operacija truko net keturias valandas, darbuojantis žymiam New Yorko chirurgui dr. John Lawler. Ir taip nuo sausio 15 d. čia guliu.

Kambarys patogus, priežiūra gera, kanauninkas sako, kad yra sąlygos sirgti ir sveikti. Ties lova kabo didelio formato kryželis su Kristaus Kančia, o ant lango stovi trys lietuviškos koplytėlės, balto medžio, rodos, tik šviežiai išdrožtos. Kanauninkas paaiškina, kad tai vieno Memingeno stovyklos lietuvio dovana. Patyręs, kad BALF'o pirmininkas serga, tas lietuvis tremtinis specialiai šias koplytėles prisiuntė, kaip prisiminimą ir aplankymą, nes pirmininkas jį buvo aplankęs Vokietijoje.

— Lankytojų dar neleidžia, bet jau buvo keletas neoficialiai. Vienas pirmųjų buvo kardinolas Spellman, kuris prieš operaciją mane laišku sveikino ir Šv. Mišias už mane atlaikė, o po operacijos asmeniškai aplankė, sveikatos linkėdamas, už ką esu nuoširdžiai dėkingas, lygiai taip pat ir visiems lietuviams, kurie mane prisimena, — baigė kan. J. B. Končius.

Raudonasis Kryžius padeda visom tautoms. Paremk!

STEAMBOAT INN

ALMA KASMOČIUS, Vedėja

ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS

Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.

Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.

89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

TELEFONAI:

Great Neck 2-1546 (Biznio)

Great Neck 2-3389 (Rez.)

Laiškai

PASTABOS DĖL AMERIKOS BALSO PROGRAMOS

Paskutiniu laiku kilo labai didelis susidomėjimas tarp visų tautybių siunčiamomis žiniomis per Amerikos Balsą. Atrodo, kad mes lietuviai ražai ką tikro galime pasakyti dėl programų, nes mažai turime žinių. Jos čia nepasiekia mūsų visuomenės, nes nuo tas stotis pagauti, o ir pagavus labai neaiškiai girdima, ypač kai greit kalbama. Retas kas turi tokį radiją kurs tinka tam tikslui. Labai gerai, kad žinios taikomos Lietuvą, tuo laiku kurs tenai ra patogiausias, bet mes ta tuo laiku esame darbe ir name miegoti ir negalime į programų sekti. Bet po Naujų Metų Amerikos balso lietuviškas skyrius paskelbė tik laką kada jo programos perduodamas, visai nepažymėdama stočių. Todėl tenka po visą radijo aparatą gaudyti. Taip gi nepadėjo savo antrašo kr galėtume kreiptis dėl informacijų ir pageidavimų. Neteko dar niekad girdėti kokiomis bangomis ir bendrai apie programą iš Miuncheno stoties, kur irgi lietuviškai talbama.

Tenka girdėti daug kritikos dėl tų programų krypties ir ypač dėl kai kurių, žinių perdavino į Lietuvą, kur Lietuvos monės turi gyvybę rizikuoti, kad jas išgirdus ir tarp kaimynų radus sau reikalingų žinių.

Labai yra svarbu, kad mes kalbame į Lietuvą savąja lietuvių kalba, bet visgi pati svarbiausia esmė ta, kad mes pritaikytume suprantamai į jų lietuvišką kenčiančią dvasią.

Manau, kad negali būti jokios paslapties tose žinitose kurios siunčiamos už geležinės uždangos, tik gal kartais tų žinių autorius nori išlaikyti save paslapty apsaugojimui Lietuvoje likusių nuo kerštо, tuo atveju pavardė niekur neprivalo būti užfiksuota.

Esu tikra kad pats Amerikos Balsas netik nebus priešingas, bet su džiaugsmu patenkins mūsų prašymą, kad tų programų apžvalgos būtų spausdinamos lietuviškuose laikraščiuose čia Amerikoje. Tai išvystytų kontaktą su Amerikos lietuviais nežiūrint jų atvykimo datos ir jų patarimai ir teigiamoji kritika būtų tik akstinas padaryti mūsų lietuvišką Amerikos Balsą dar geresnių.

Alena Devenienė

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Laidotuvių Direktoriai

15 Trumbull Street

New Haven, Conn.

Tel. LOcust 2-9229

PAVYDULINGOJI UOŠVĖ

Balys Gražulis

Apysaka iš netolimos praeities gyvenimo

Rutulis sėdėjo prie rašomojo stalo ir Ruginiui įėjus net neatsisuko. Tik žmonai pašaukus atsistojo ir žengė žingsnį artyn. Jo veide nesimatė šypsenos, nei kitų svečių priimant būtinų žymių. Jis padavė ranką taip tartum ne Ruginis, o jis pats būtų čia įsibrovęs. Pasisveikino ir stovėjo galvą nuleidęs.

— Prašom sėsti. Prašom, — kvietė moterys.

Visiems susėdus prasidėjo tarškalai. Moterys klausinėjo Ruginį, Ruginis atsakinėjo juo kais, pats klausė ir juokėsi. Tik Rutulis beveik nedalyvavo tame čiauškėjime. Užkalbintas atsakys: "Taip, taip, o ja!"— ir viskas. Gal jis buvo rimtesnio būdo ir jam tokios kalbos nelipo prie širdies, gal kas kita, matėsi, kad jis lyg ko varžosi, lyg tai prislėgtas. Pažvelgdavo į Ruginį vogčiomis ir greitai nuleisdavo galvą, kad nebūtų sugautas. Ruginiui atrodė, kad jis jį nori ko paklaust, kaž ko laukia... Tiesą sakant, jam nei progos nebuvo į kalbą įsijungti — uošvė ir žmona atkalbėjo už jį.

Gal po keliolikos minučių tuščių kalbų Ruginis pasuko prie reikalo.

— Turiu prisipažinti, kad aš ne šiaip sau, ne aplankyti jūsų atėjau. Tam dar nei teisės neturiu. Užėjau pranešti, kad klijentas prisipažino apiplėšęs. Maniau, kad jums bus įdomu išgirsti.

Pasakė ir stebėjo, kokį įspūdį padarė jo žodžiai. Žentas staiga išsitempė ir žiūrėjo į Ruginį lyg išsigandęs. Duktė sušuko "o!" ir laukė ką jis pasakys daugiau. Jos akys rodė tik tiek, kiek rodo smalsumo pagautos moters akys. Gi pati Marčiulienė nušvito, lyg saulė ir linguodama galvą pasakė:

— Tai matot, ponas, o žmonės kalbėjo, kad aš be reikalo vyrą įskundžiau. Matot...

Ruginis vis dar sekė savo žodžių padarytą įspūdį, lyg norėdamas klausytojus ilgiau pakankinti. Ir, iš tikrųjų, jo tylėjimas žentui buvo tikra kančia. Ilgiau jis neišlaikė.

— Kaip jis galėjo prisipažinti!?— klausė Rutulis ir jo kalbos balsas skambėjo nuostaba ir abejone.

— Sąžinė prabilo, — atsakė Marčiulienė.

— Ką ten sąžinė — tokie žmonės jos neturi. Prispyrė į kampą, pamatė, kad neišsisuks, tai ir prisipažino, — pareiškė Rutulienė.

— Tai ką dabar jūs darysit, ponas?— klausė Marčiulionienė.

Rutulis pakilo ir vaikštinėjo po kambarį. Matėsi, kad ši žinia jį sujaudino.

— Gal aš ne taip išsireiškiau....— pasitaisė Ruginis. — Jis dar neprisipažino.

Dabar Marčiulienė išsigando, o žentas pažvelgė į Ruginį mal daujančiu žvilgsniu.

— Nepasakė, kad jis tai padarė,— aiškino Ruginis, —bet jau galima suprasti, kad pasidavė. Buvau pas jį kalėjime, bet tik tam, kad jis mane išvytų. Jis anksčiau sakė buvęs ten, tai kitur, ir vis melavo. Aš gi norėjau surasti, kur jis įvykio metu buvo. Jieškojau ir užėjau pėdsakus, bet jis nenori, kad jais sekčiau. Netgi man uždraudė jieškoti, supyko ir pasakė, kad aš jam nereikalingas. Taip ir išėjau.

— Tai ką visa tai reiškia?— nekantravo Rutulis.

— Tai reiškia, kad jis žino, jog jo nekaltumo neįrodysiu, o tik įvelsiu kitus, kurių jis nenori įvelti. Tai lygu prisipažinimui, — pareiškė Ruginis.

— Kodėl taip manot? Aš su jūsų nuomone sutinku,— pritardavo užsidegęs Rutulis. — Mes žinom, kad esti atsitikimų, kada kaltinamasis tam tikrų jausmų įtakoje prisipažįsta ir nekaltas būdamas. Tam gi yra advokatas, kad budėtų, kad surastų tiesą ir prieš klijento norą.

— Visai sutinku, — atsakė Ruginis,— bet nieko negaliu padaryti, nesu jo gynėjas. Jis manęs atsisakė.

— Čia vien teisinė pusė,—atkirto Rutulis, — bet jeigu pažiūrėtum iš sąžinės taško, tada gal kitaip atrodytų. Juk jis mūsų tautietis. Pagalbos reikalingas žmogus. Čia ne užmokesčio klausimas...

— Ignai!— perspėjo žmona. — Tu užmiršti, kad ponas advokatas mūsų svečias.

— Neklausykit, ponas, ką jis kalba. Jis nieko blogo nemano. Jis tik visiems gero linki. Ir aš tokia ir man to vyro gaila, — teisino Marčiulienė.

Ruginis šypsojosi.

— Atsiprašau, aš nenorėjau įžeisti, aš tik paliečiau mokslinę pusę... Bendrai... Ne šiuo atvėju,— teisinosi Rutulis ir raudo.

— Suprantu, suprantu, — ramino jį Ruginis, — sąžinė turėtų būti advokato vadu. Bet kartais sąžinė pjaunasi su pareiga paklausti. Gal jūs poman uždraudė. Ir kol manęs kas kitas nepasamdė, mano pareiga paklusti. Gal jūs, ponas Rutuli, pasamdysit mane tikrąjį kaltininką surasti?

Rutulis sumišo, sušilo ir murmėjo.

— Ne mano reikalas... aš tik bendrai...

Ruginis žiūrėjo į jį ir šypsojosi. Rutulis nuleido galvą ir atsisėdo.

— Tai matot, kaip su tą sąžine. Juk taip pat lietuvis, o sakot, ne jūsų reikalas. Čia reikalas ne piniguose — aš ir be atlyginimo dirbsiu, tik takit žodį, kad norit surasti tikrąjį kaltininką ir aš imsiuosi darbo. Niekeno nepavestas neturiu teisės į teismą brautis. Tai ką.

— Aš ne kaltininką turėjau galvoj... Ne mūsų reikalas jo jieškoti. Sakiau, padėti reikėtų...— teisinosi sumišęs.

— Čia jau kas kita. Jis pagalbos nori. Ir.... gal jis elgiasi teisingai. Aš dar jisko nepasakiau. Jis čia tur vieną moterį, kurią myli. Moteris ištekėjusi, jos vyras rusų nelaisvėje. Taigi, Duburas sugyveno su ja gražų berniuką...

Moterys staiga palinko į Rugino pusę ir smalsiai klausėsi.

—Tą vakarą jis buvo pas ją užėjęs. Aš nežinau kuriuo laiku, nei jis, nei moteris nesako. Tai va: jeigu jis pasakys, kad ten buvo ir ji tai patvirtins, viešai paaiškės, kad ji jo sugyvenintė. Dabar ji sakosi, kad prancūzai ją išprievartavo ir kad vaikas prancūzo, bet teisme gali paaiškėti tiesa, o nei jis, nei ji to nenori. Ji nenori, kad grįžęs vyras sužinotų apie meiluži, o jis gėdinas draugų ir moters gailisi. Tikrian sakant, savo sūnaus gailisi. Dabar matot, kad aš netu rų teisės tą paslaptį išduoti, eigu jis nenori. Vienintelis dalykas, tai surasti tikrąjį kaltininką. Tada moteris nebūtų įvelta. Bet mes gi nežinome, gal jis ir kaltas. Bent aš linkęs tikėti.

— Kaip romantiška! — sušuko Ruginiui kalbėti baigus Rutulienė.— O aš maniau, kad dabar tokių ritierių jau nebėra... Ir dar lietuvių tarpe-

— Daug ką tu manai,— piktai ją nukirto vyras.

— O vis dėlto yra! — juokėsi Ruginis.

— Man sunku patikėti... Iš to atrodo, kad jis nekaltas. Ir kaip tik dėl to, jam reikia padėti,— nerimo Rutulis.

—Bet kaip? Pasakykit! — spyrė Ruginis.

Atsakymo nelaukęs Ruginis nusuko kalbą kitur ir dar valandėlę paplepėjęs pakilo.

— Eisiu jau Gal palydėsit, ponas Rutulis. Pakeliui apie sąžinę pakalbėsim.

Rutulis kreivai išsišiepė, bet sutiko. Dar pajuokavęs su moterimis ir pažadėjęs atsilankyti Ruginis, Rutulio lydimas išėjo. Kurį laiką abudu tylėjo. Rutulis ėjo galvą nuleidęs ir kažką įtemptai galvojo. Ruginis šypsojosi pats sau vienas. Pagaliau jis paklausė?

— Tai kaip jūsų sąžinė, ponas Rutuli?

Rutulis susigūžė, lyg per sprandą gavęs ir atsakė negrei tai. Jo balsas virpėjo.

— Aš sumokėčiau, jeigu jūs jį ištrauktumėt?

— Mes ne apie pinigus, bet apie sąžinę kalbėjom, — drožė Ruginis. Kodėl jūs norit jį ištraukti? Kas jums darbo?

— Mat... aš.... mūsų tautietis...

— Žinau, kad jums sunku atsakyti, nei nesistenkit, aš pasakysiu. Jūs žinot, kad jis nekaltas, o žinot todėl, kad jūs pats savo uošvę apiplėšėt!

Rutulis sustojo ir norėjo protestuoti, bet Ruginis sulaikė:

— Tylėkit. Jūsų uošvė, o gal ir žmona, pavydžios moterys. Jos pačios apgautų jūs nei nemirktelėjusios, bet jums nevalia į kitą moterį net pažiūrėti. Taigi, jos seka kiekvieną jūsų žingsnį, sekioja iš paskos ir tuo jus ne tik kankina, bet ir žemina. Vieną kartą jūsų kantrybė išseko ir jūs sudarėt planą uošvę pagąsdinti. Tamsų, lietingą vakarą išėjot iš namų, žinodamas, kad uošvė jus seks. Nuviliojot ją į miesto užkampį ir ten, už vienų vartų pasislėpėt. Uošvei priėjus iššokot, ištrukėt rankinuką ir pačią į griovį įstūmėt. Apiplėšimas! Ir uošvė išgąsdinta. Po to jūs pabėgot, išėmė dokumentus ir pinigus, o rankinuką numetėt. Paskui pasakėt uošvei, kad dokumentus tarp laiškų suradot. Viskas pasisekė puikiausiai. Tik kai sužinojot, kad nekaltas žmogus už jūsų darbus sėdi, pradėjote griaužtis. Štai dėl ko ir apie sąžinę kalbėjot.

(Nukelta į 6 psl.)

VIENYBĖ
LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
416 Bedford Avenue.
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as second Class Matter October 23., 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA. per year $5.00
CANADA and other countries $6.00
Advertising Rates on Application

Trys problemos

"Aš dar tiriu pačių", yra prisipažinęs prezidentas Eisenhoweris.

Tokiu būdu naujosios administracijos dar nebus priimtas joks pagrindinis sprendimas, kol Eisenhoweris viską iš pagrindų neištirs. Manoma, kad tas bus atlikta per šenkias ar šešias savaites ir nuojoji Amerikos politika įgaus formą tik pavasarį.

Šiandien Eisenhoweris yra atsistojęs prieš tris svarbias problemas.

●

EUROPA: žodis priklauso europiečiams.

Europos klausimas yra, gal būt, pats svarbiausias, bet kartu ir paprasčiausias. Šiuo klausimu visi yra vienos nuomonės.

Svarbiausiai yra suorganizuoti Europos armiją. Tam tikslui iš Kongreso tikimasi gauti 90% dar Trumano prašytų kreditų bendram apsiginklavimui.

Bet Baltieji Rūmai dės pastangas gauti šiems kreditams tik tada, kada pačioj Europoj pasirodys geros perspektyvos, Amerika mano, kad ji per Foster Dulles lūpas pasakė viską, ką norėjo pasakyti ir dabar eu ropiečiams paliekama parodyti iniciatyvą.

Jei Europa nesusitars, tai Eisenhoweris, jei ir nekeis savo bendros politikos Europos atžvilgiu, tai leis Kongresui sumažinti karinius kreditus ir Amerikos strategija palaipsniui bus nukreipta kita linkme, atsitraukiant nuo Europos.

●

KORĖJA: kaip su ja baigti?

Priešingai, dėl Tolimųjų Rytų Eisenhowerio administracijoje yra didesnis nesutarimas.

Tūkstančiai laiškų yra atsiųsti į Baltuosius Rūmus, kuriuose jų autoriai Eisenhowerio prašo gražinti jų vaikus iš Korėjos. Kol kas jie nekritikuoja Eisenhowerio, bet prašo imtis nutarimo.

Nutarimo? Bet kokio?

Yra vienas planas, kaip pakeisti amerikiečius pietiečiais korėjiečiais. Tačiau jo realizavimas užims dar porą metų.

Komunistai, anot Henry Cabot Lodge, nesustabdys karo veiksmų derybų keliu, gi amerikiečiai nenori sustabdyti kapituliuodami.

Tik pasikeitimas karinėje padėtyje galėtų duoti galimybę baigti su karu. Bet pradėdama naują ofenzyvą, ar Amerika neįsivels į dar didesnį karą?

Eisenhoweris su savo patarėjais ieško kitų kelių. Vienas jų buvo Formozos neneutralizacija, kuri dar nedavė rezultatų, ir projektuojama Kinijos blokada. Bet ar ši paskutinioji kinams pakenks? Gal būt. Ar dėl to jie pasitrauks iš Korėjos? Greičiausiai, kad ne.

Mandžiūrijos bombardavimas, gal būt, tik padarytų didesnį efektą, bet taip pat nebus sekmingas kaip ir blokada.

Teisybė yra tame, kad šiuo metu dar nėra jokio plano, kaip susigrąžinti iš Korėjos Amerikos vaikus.

●

VIDAUS FRONTE: išlaikyti klestėjimą.

Eisenhoweris iš Trumano rankų perėmė klestėjančią Ameriką ir jo svarbiausias uždavinys išlaikyti klestėjimą.

Bendrai paėmus, Amerikos ekonominė padėtis yra gera ir 1952 metais Amerikos pramonė pagamino pustrečio karto daugiau gaminių negu 1939 metais. Daugiau kaip 60 milijonų žmonių šiandien dirba pramonėje ir bedarbių yra visai mažas nuošimtis, gi apyvartos kapitalas yra pasiekęs rekordą — 279 bilijonus dolerių.

Šį klestėjimą Eisenhoweris yra pasiryžęs visais būdais ginti, kad niekad amerikiečius nebepaliestų krizė.

TAUTOS KULTŪRA IR DVASINIS TAUTOS LYGIS

Rašo VYDŪNAS

Gana daug kalbama ir rašoma apie tautos kultūrą ir kas darytina, jeib ji visais atžvilgiais ryškėtų.

Matyt, tuo labai pasirūpinama. O tik nei ne šiandien. Todėl ir nenuostabu, kad tikrai daug yra pasiekta. Ir, tur būt, vis aiškiau numanoma, kas kultūra iš tikrųjų yra, nors tai ir tik labai retai tepasakyta. **Vadinsime kultūra žmoniškumo atspindį iš gyventojų žmonių darbų, išjų aplinkos, jų šalies, jų tėviškės, jų ūkio, jų namų, o vyriausiai iš jų asmenų ir asmenybių.**

Kartais vieni kiti kalba, kad reikią kitas, tariamai kultūringesnes tautas pavyti, visa tai įsitiekti, kas jtose yra. Bet jau ir suprasta, kad tai būtų didis paklydimas. Iš tokios nuomonės išaugančios pastangos gali būti tik pamėgdžiojimai. Ir gyvos, esmiškos kultūros nesusilauktume.

Naudinga, tiesa, atsižiūrėti į kitas tautas. Bet jų pavyzdys turėtų būti tik skatinimas savingam pasistengimui.

Kultūrą kurti kiekviena tauta gali tik savo būdu. Pamegdžiodama ji pasiliktų esmėje nekultūringa, nors ir būtų įsijus kažin kiek visokių kultūros pažymių ir pasistačiusi visokias kultūrines įstaigas. Vis reikėtų atsiminti, kad kultūra siejasi su žmogaus esme.

**
*

Kalbant apie kultūrą, žvilgis tuį būti kreiptas į dalyko esmę. **Iškėti turi, kas yra gyvenimo prasmė, ko siekiame iš tikrųjų, pasirūpindami kultūra.** Tai šmanius lyg savaime pasidaro išku, kas pradėtina ir kaip tą vykdytina. Ir visi žygiai tam tikslui būtų sėkmingi.

Tur būt vriimtina, kad čia kultūra aukštesnė, kur žmonės žmoniškesni. Kokie žmonės yra, toks visomet yra ir jų kraštas ir viso tautos gyvenimas. **Todėl pačiangoms savo kultūrai kelti, turi būti pirmas rūpimas dalkas ne žmogaus daiktai, jo kaštas, jo aplinka, o žmogus pts.**

Yra žinoma, kad ne tik atskiras asmuo savo aplinoje kinta, bet kad, apskritai, žmonės laikais taurėja, šviesėja, o kitais laikais žiaurėja, tamsėja.

Vadinas, jie kartais pasidaro žmoniškesi, o kitais laikais jie pratinami elgtis ir veikti visai nežmoniškai. Tad teisingai sakoma, kad jų kultūra menkėja, žlunga. Reikėti numanyti, kad kas nors žmonių esmėje įvyksta, kad jų esmė šviesėja arba niaukiasi.

O tai labai reikšminga. Žmogus yra savo krašto brangumas. Savo ypatumais jis jį spalvina, jį nušviečia ir laimina arba teršia, niaukia ir verčia pragaran. Kartais, tiesa, vienaip ir vėl antraip apsireikšdamas, jis jį margina ar pilkina, kad tikra aiškumo ir nebelieka. Todėl reikia sužinoti kas vengtina ir kas siektina. Bet visam tam už viską svarbiau pažinti save patį.

**
*

Kiekvienas dažnai jaučia savo viduje visokių priešybių. Nu mano, kad jis savo asmenybėje nėra vieningas. Todėl jau seniai ir kalbama apie žmogaus žmoniškumą ir pažmoniškumą. Iš tikrųjų, žmogus savo asmenybėje nusimano lyg esamas kokiame visokių jėgų kaupe. Dar teisingiau būtų sakant, kad jo asmenybė yra įvairiausių jėgų sanplauka arba net sūkurys. Užgimęs ir augdamas, jis lyg vis po gau singesnėmis jėgomis patenka ir leidžia vienoms ir kitoms iš savo asmenybės apsireikšti.

Taip tada iš žmogaus veikia jėgos, kurios kyla iš kūno gyvenimo ir gyvumo. Prisiminkime, kas jam reikalinga: kvėpavimas, mitimas, judėjimas, ilsėjimas, ir labai pastebėtini gimties akstinimai ir kt. Toliau sukyla žmoguje ir visokios užgaidos, geiduliai, aistros, įvairiausios būsenos. Dar visai kitokios jėgos žmogaus leidžiamos veikti, jam protaujant, atsimnant, svajojant, sprendžiant, išmanant, ir t t. Visa tai jis aiškiau ar drumsčiau savo viduje patiria. Sako, apie tai pamąstęs, kad tai vyksta jo sąmonėje arba nors pasiekia jo sąmonės šviesą.

Kada žmogų patraukia vyriausiai kūno gyvenimas, sąmonei tai nelabai aiškiai pasireiškia. Kad visokios būsenos sukyla, sąmonė paprastai niaukiama. Žmogui protaujant ir pažmoniškas jėgas suvaldant, sąmonė yra aiški, giedri. Bet jam ryžtingai tvarkant visą savo asmenybės gyvenimą savo esmės, būtent, dvasios — sielos valia, sąmonei pasiektas dienavidis, žmogus pasidavęs tikriausiai kultūringas.

Bet kiek tokių žmonių tautos visumoje? O dvasinis jos lygis, rodos, toks, kokia yra jos daugumą. Aišku todėl, kokio sąmoningumo tauta ir tegalėtų būti. Tamsios, niūkios sąmonės žmonių visur daugiau negu šviesios. Vis dėlto dvasinis tautos lygis turi dar kitą pagrindą. **Jeigu šviesesnės sąmonės žmogus visą tautos gyvenimą visais atžvilgiais nustato, tada jų sąmoningumas ją visą ir nušviečia ir išlengvo ją kelia į dvasinį savo lygį.**

Todėl pagal tai, kokie žmonės tautai vadovauja visuose žmoniškuose reikaluose, į kokius žmones visa tauta atsikreipia ir jų leidžiasi gyvenimui skatinti, šviesinti, tokia bus jų kultūra, tokiam dvasiniam lygiui reiks ją priskaityti. Jis yra tuo aukštesnis, tuo ryškesnis, kuo šviesesni, žmoniškesni, tauresni yra tie, kuriais tautos dauguma vadovaujasi. Tai reikia nuolatai žinioje turėti, mastant apie tautos kultūros ūgdymą.

**
*

Kas darytina, norint kultūrėti, aiškėja pamąstant, kaip žmogus gyventi galėtų kūno, nuotaikos, protavimo atžvilgiu ir esmės laikysenos klausimu.

Kūno reikaluose žmogus gali būti ėdikas, girtuoklis, rūkorius, paleistuvis ir dar kitokis, arba saikus, pasimėgstąs žmoniškiausias valgiais, vengdamas alkoholio gerti, tabako rūkyti, suvaldydamas gimtinius polinkius. Aukštos kultūros yra tas žmogus, kurs kūnui suteikia visa, ko reikalauja jo gyvenimo dėsniai, bet jo nelepina ir nebukina visokiais įpratimais, kad jis gali būti tinkamiausia priemonė pačiam žmoniškumui, o ne pažmoniškumui apsireikšti. Vos bereiktų minėti, kad kūnas tada laikomas švariai, aprūpinamas tyriausiu oru, maistu, kurs sau lės gyvenimu prisunktas ir tt.

Visa tai svarbiau negu paprastai tūlų manoma. Nebūtų tiek ligų, kad žmonės kūno atvilgiu išmintingiau gyventų. Visos pastangos iškopti iš girtuokliavimo ir įpročio rūkyti, iš paleistuvavimo, išeina niekas, valgant visokius erzinančius valgius: daug mėsiško, daug kiaušinių su daug drusos ir su visokiais kibinančiais gardėsiais. Sveikata palaikoma gyvenant išmintingai o tai ir reiškia: sąmoningai. Dažniausiai žmonės taip negyvena, ir todėl prisipena visokias ligas, maitindamiesi be jokio apmastymo, sekdami seną, iškrikusį įprotį. Ir šaukiasi tada gydytojo. O jis ne tam turėtų būti reikalingas, bet kad patartų, kaip galima sveikam išlikti.

Nuotaikos atžvilgiu pasirūpinta, kad nebūtų biaurių, žiaurių, šiurkščių, nešvarių jau smų, geidulių, aistrų ir visokių kitų sąmonę temdinančių būsenų. Žmogaus neturėtų pavergti pažmoniškumas. Dvasinis jo lygis tada yra visuomet žemas, nors jis būtų ir kaži kaip mokslintas. Kovai su tuo, žmogus turėtų savo viduje žadinti skaisčias, gražias, taurias, malonias ir kitas gyvinančias būsenas.

Aukštesniam dvasiniam lygiui pasiekti labai svarbus yra protavimo auklėjimas. Tai ir visur numanyta. Tam kuriamos visokios rūšies ir laipsnio įstaigos. Tikima, taip žmonės šviesėja, kopia į aukštesnį dvasinį lygį. O ta nuomonė yra ir pagrįsta. Vis dėlto ir tomis pastangomis nepasitenkinama tai, kas manyta. Be apmąstymo priimdami visokias mokslo žinias ir jas padarydami savo gyvenimo taisyklėmis, žmonės nešviesėja. O jeigu jiems skiepyjama tam tikra nuomonė, pirma jiems sukėlus tam tikrą nuotaiką arba net ūpą, jie lyg apnuodyti svaigsta. Ir pasidaro kitų žmonių valios žaislu.

Aklai priimdamas, kas kitų skelbiama, žmogus nekyla švieson, priešingai, jo sąmonė daž niausiai niaukiasi, ypač tada, kai jis verčiamas ir daryti, kas kitų, kažin ko trokštančių, liepiama. Jis tuo tiesiog griūva į pažmoniškumo lygį. Būtina yra, pasirūpinant žmogaus šviesinimu, jam sužadint jo paties sąmoningumą. Visos šviesinimo įstaigos tai turėtų laikyti uždaviniu.

Tokiu būdu pasistengdamas giedrėti, žmogus sąmoningėja iki tam tikro laipsnio. Norint aukščiau jo iškilti, kita kas būtinai reikalinga. Reikia gyventi nuolatiniu numanymu viso gyvenimo pagrindo, didžiojo Slėpinio, kuriame esame visados, gyvi ir mirę, būtent, Aukščiausiojo. Dažniausiai apie Jį mąstoma kaip apie toli nuo mūsų esamą, net visai pamirštama, kad nei negali taip būti

(Nukelta į 6 psl.)

MIRĖ VYDŪNAS

Dr. Vydūnas

Šių metų vasario 20 d. Detmolde, Vakarų Vokietijoje, mirė žymiausias lietuvių tautos dvasios kūrėjas, rašytojas, Maž. Lietuvos kultūros darbuotojas ir tautinės sąmonės ugdytojas dr. Vilius Storasta-Vydūnas. Kovo 22 dieną jam būtų suėję 85 amžiaus metai.

Gripo epidemija, siautusi pa staruoju laiku visoje Vakarų Europoje, neaplenkė nė jo. Persišaldęs sunkiai susirgo.

Velionis gimė 1868. kovo 22 d. Jonaičiuose, Šilutės apskrityje. Iš jaunystės būdamas linkęs į mokslus, lankė mokytojų seminariją, po to kelerius metus mokytojavo.

Tačiau tuo nesitenkino ir ėmė studijuoti Greifswaldo, Hallės, Leipzigo ir Berlyno uni versitetuse. Domėjosi jis mokslais ne tiek dėl diplomo, kiek mėgdamas pačius mokslus, siekdamas su jų pagalba suprasti savo tikrąjį gyvenimo kelią ir pasidaryti naudingas savo tautai ir žmonijai. Kokia plati buvo jo studijų skalė, matyti, kad ir iš šių studijuotų sričių sąrašo: filosofijos istorija, tikybų, kultūros istorija, meno, gamtos mokslų ir teisių filosofija, literatūros ir meno istorija, sociologija, prancūzų, anglų ir sanskrito kalbos (lotynų ir graikų buvo mokęsis jau anksčiau, o lietuvių ir vokiečių kalbas mokėjo iš jaunystės).

Mėgo ir muziką. Patsai skanbino pianu ir griežė smuiku. Baigęs mokslais apsišarvavęs ne tik išmokytojavo apie 20 metų vienoje Tilžės gimnazijoje, bet lygiagrečiais ėmė reikštis lietuvių kultūros gyvenime, literatūrinėje kūryboje. Išėjęs į pensiją, visiškai atsidėjo lietuvių tautinės kultūros ugdymui.

Bemaž visą amžių gyvendamas ir veiktamas Tilžėje, žymiai susvarbino tą Maž. Lietuvos sostinę, lietuviškumo židinį. Lankydanasis Nepriklausomoje Lietuvoje, yra skaitęs šimtus paskaitų, kuriomis žavėdavosi ypač jaunimas, nes jame sužadindavo veiklą skatinančius polinkius. Karui baigiantis, bolševikams atslenkant į Maž. Lietuvą Vydūnas pasitraukė toliau į vakarus, evakuacijos eigoje išgyvendamas sunkius įvykius.

Buvo Maž. Lietuvos Tarybos garbės narys ir gyvai domėjosi visos tautos pergyvenimais. Palaikė ryšius su visa eile Lietuvos ir užsienio žymių asmenybių.

Vydūnas ir savo tauria asmenybe, ir savo gyvenimo pavyzdžiu, ir savo veikla pasidarė tikrai reikšmingas savo tautai, kuri niekad nenustos branginusi to, ką jis jai paliko.

Vydūnas palaidotas vasario 26 d. Detmolde.

Kasmet pasikartojančios imtynės

DAR VIENA "PARTIJA" IŠEIVIJOJ

"Partija", kuri nepretenduoja į veiksnius ir nesidomi lietuviškais reikalais. — Kodėl senų partijų veikėjai ir kitų minčių uolūs kritikai neskelbia jai kovos?

Rašo J. ANTANAITIS
Waterbury, Conn.

Iš tikrųjų mes, lietuviai, galime pasidžiaugti puikiu savo organizuotumu, atsiveždami dar iš anapus Atlanto. Išeivijon atvykome susibūrę į keliolika politinių partijų ir kovos organizacijų, kurios savo veikla pasireiškia ne tik popieriuje, bet ir vienaip ar kitaip mūsų emigrantiniame gyvenime.

Mūsų organizuotumą (kuri kaikada siūlome pavyzdžiu svetimiems) rodo ir tas, kad taip vadinamuose vadovaujančiuose veiksniuose lietuviškos partijos jau, toli gražu, nebesutelpa. Esame apsipratę su mintimi, jog kiek partijų sudaro VLIKą, tai kita tiek, ar net daugiau, jų yra už jo durų. Vis tai, žinoma, nekliudo mums dažna proga pasigirti vieningumu ir pavyzdinga savo tautos pajėgų mobilizacija laisvame pasaulyje, kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Kągi, esame negausi tauta, bet turime organizuotų kovotojų už savo interesus...

Ne apie tas partijas čia noriu kalbėti. Jų veikėjai ir taip puikiai geba save išsigarsinti bei priešininkų veidus išaiškinti. Gal tik daugiau vertėtų atkreipti dėmesio į šių partijų paunksnėje atsiradusią naują jėgą, kuri rodo palinkimo vis augti ir plėstis.

Tai lietuviškasis reikalas abejojančiųjų ir nuo jų vis labiau nusigręžiančiųjų "partija". Nors ji neturi savo programos bei įstatų, ir nei veiklos čarterio, bet savo užsimojimais ji veržliai siekia visas lietuvių kolonijas. O tie užsimojimai — viskam, kas daroma lietuviškoj dirvoj, likti abejingu, numoti ranka.

Neseniai Vienybė pakėlė balsą, prieš tai, kodėl dabar mažiau lankomi lietuviški parengimai. Tai tik viena naujosios "partijos" išeivijos apraiškos sritis, kuri lengvai visų pastebima. Nes apytuštėse parengimų salėse dažnam kyla klausimas, o kur toji dauguma, kuri dar neseniai užpildydavo sales, kur tie entuziastai ir aktyvistai, neseniai atvykę į šį kraštą? — Ogi jie čia pat. Jie nesidomi lietuviškais parengimais ir bet kokia lietuviška veikla tik todėl, kad sudaro savo "partiją", kurios programa yra nesidomėti lietuviška veikla.

Manyčiau, dar būtų pusė bėdos, jei apleidžiami tik lietuviški parengimai. Daug jau blogiau, kai lietuvybei užtrenkiamos durys savo namuose, šeimoje. Nepalyginamai lietuvybės išlaikymui daroma didesne žala, kai tėvai vis labiau pradeda nevertinti lituanistikos mokyklos, kai šeimos biudžetai apskaičiuojami lietuviškos spaudos taupymo sąskaiton, kai mūsų tautos žiedas — jaunimas tautinį auklėjimą semiasi tik iš "komikų".

Mėgstame dažnai kalbėti apie amerikonėjimo katilą, kuris negailestingai ir net nepastebimai sutirpinąs įvairias tautybes šiame krašte. O kas gi yra tas katilas, jei ne dažnais atvejais mes patys. Ar ne atvejų atvejais patys tėvai sutirpina savo vaikų širdyse lietuvybės ugnelę arba net visai neįžiebia. Lietuvybės išlaikymas, tiesa, tirpinamas katile, bet dažnai mūsų pačių kurs tomame.

Prieš keletą metų, kai bangomis plaukė į šį kraštą naujieji ateiviai, pergyvenome stačiai entuziazmo potvynį. Senieji lietuviai džiaugėsi, kad papildys jų organizacijas, įsilies naujo, lietuviško kraujo ir ilganiui pavaduos juos pačius. Naujieji gi ateiviai vylėsi atgaivinti jau kiek pavargusią ir pasenusią Amerikos Lietuvą, kol kompaktiniai bus galima grįžti į išlaisvintą Lietuvą.

Ir ką matome šiandien? Tiesa, dalis naujųjų ateivių įsiliejo į lietuvišką veiklą, įsirašė į veikiančias lietuvių organizacijas ar net naujų įsteigė. Bet visa bėda iškyla, kai reikia išrinkti tų organizacijų valdybas. Nėra kandidatų į jas, visi atsisakinėja, nes nenori jų labui padirbėti. Tik vargais negalais sudaromos valdybos, daug kartų atsisakinėjant ir įkalbinėjant. Panašus yra vaizdas visose kolonijose ir visose organizacijose. Gal tik kiek geriau yra su valdybų sudarymu bendruomenės organizacijose, kur pasireiškia srovinė konkurencija.

Lietuvybės tirpdinimo "katilą" kursto ne tik pilkosios mūsų ateivių masės, bet ir jų elitas. Nekaltinkime "liaudį", nepasidairę aplink savo šviesuomenę. Štai, Lietuvos kaimo moterėlė, kelių vaikų motina, sunkiai besiverčianti medžiaginiai, vis dėlto randa reikalo ir pajėgia leisti savo vaikus į lituanistikos mokyklą. Tuo tarpu šviesuolis lengva ranka į ją numoja, atitraukdamas savo vaikus iš jos, neva tuo motyvu, kad ten nieko neišmokinama ar kokią priekabę mokytojui.

Ne vien tik "liaudis" (caro priespaudos laikais liaudis ir išlaikė lietuvybę), bet ir pastebima šviesuomenės dalis nusigręžia nuo lietuviškų reikalų. O ta mūsų šviesuomenė turėtų būti pavyzdžiu! Koks nors buvęs Lietuvoje atsakingas pareigūnas neranda galimybės aktyviai dalyvauti Amerikos lietuvių organizacijose, pasiteisindamas tokiais motyvais (šeima, darbas fabrike), kurie pritaikomi visiems.

Nevertėtų šiuos faktus kelti, jei tai būtų tik atsitiktiniai. Deja, jie yra visuotinio ir epideminio pobūdžio. Amerikos lietuvių kolonijose vis labiau "įsigali "partija", kuri nusigręžia nuo lietuviškų reikalų. Kurdami naujas organizacijas ir besidžiaugdami sėkminga savo tautos vadovaujančia kova, tačiau lyg ir nepastebime, kad mūsų pašonėje auga ir vis didėja lietuvybės išlaikymo grėsmė.

IŠPEŠOS

"Vidurvasario audroje ateina mano mylimasis.

Mano persirpę lūpos plyšta pusiau, kaip vaisius.

Mano krūtys yra dvi baltos paukštės raudonais snapais. Aš jas laikau abiem rankom, nes jos gali išskristi. Mano sąnariai ištirpsta kaip sniegas ir mano įsčios, kaip aukso kielikas prisipildo saldaus ir karšto vyno.

Aš esu palaiminta tarp moterų.

Dabar aš vaikštau tyliai ir esu atsivėrusi kaip žaizda."

(Birutė Pūkevičiūtė. METŪGĖS. Išleido leidykla Baltija, Kanadoje).

•

"Ir šiandien mes negalime užliūliuoti savęs, kad Lietuvos Nepriklausomybės aušra pateks savaime ir mus prižadins iš miego laisvam gyvenimui. Ir šiandien ir rytoj mums teks sunkiai grumtis lygiai tarptautinėje arenoje, lygiai savoje žemėje dėl savo tautinių ir valstybinių teisių apgynimo. Tik pozityvus darbas ir reali kovo atves mus į valstybinio nepriklausomumo aušrą.

Todėl mes siūlome: 1. mažiau plepėti, o daugiau dirbti, 2) mažiau peštis, o daugiau vienytis, 3) mažiau pasitikėti ir tikėti svetimais, o daugiau savimi ir savaisiais, 4) neišduoti Lietuvos tautinių ir valstybinių interesų, 5) realiai prisidėti prie Lietuvos valstybės atkovojimo, o ne tuščiais žodžiais ir fantastiniais planais ir 6) negalvoti, kad kovojančius dėl "gardesnės sriubos šaukšto" ir dėl savo egoistinių tikslų, taip pat miegančius ant senų laurų Lietuva sutiks su išskėstomis rankomis."

(Savaitės žinios, Nr. 6, Memmingenas).

PAKĖNO ir sūnų siuvykla, rūbų valykla ir dažykla yra viena didžiausių Amsterdam, New York. Pakėno darbas garantuotas ir kainos prieinamos. Atneškit drabužį šiandien — parsinešit rytoj. Pakėno trokai jūsų drabužius paims iš namų ir gražiai pataisytus, išvalytus ir suprosytus pristatys į namus.

A. Pakėnas & Sons
138 E. MAIN STREET
Tel. 1231
110 BROOKSIDE AVE.
Tel. 5083
AMSTERDAM, NEW YORK

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS — LIETUVIŲ ŽVAIGŽDĖ MUZIKOS PASAULYJE

Kiekvienam lietuviui, kuris tik domisi muzika, pianisto Andriaus Kuprevičiaus vardas gerai žinomas, jei ir nevisiems teko jo koncertų klausyti. O taip pat ir kitų tautų muzikos mylėtojai Europoje ir Pietų Amerikoje pažįsta šį mūsų pianistą. Andrius Kuprevičius, kaip virtuozas-menininkas, išaugo ir subrendo kaip tik tuo laiku, kada lietuvių tauta svetimų okupacijų priespaudos, karo bangų ir tremties išsiskleidimo buvo stumiama į apatiją ir dvasinę nevilti. Šiuo metu menininkas tik 32 metų amžiaus, bet jau pilnai savo didelį talentą išvystė, muzikinės kultūros srityje subrendęs ir, kaip pianistas, sujungęs virtuozinę techniką su savo meniškai galingą bei kilniai jautria asmenybe.

Kauniškis Andrius Kuprevičius, kilęs iš gerų žinomų muzikų šeimos, piano muzikos pagrindus gavo iš mamytės, kuri pati buvo žymi pianistė. Jau devynių metų amžiaus jis pradėjo dalyvauti koncertuose, stebėtinai piano valdydamas, ir atkreipė žinovų dėmesį. 1939 metais pradėjo lankyti Kauno Valstybinę Konservatoriją, tuo pat metu duodamas eilę koncertų Lietuvoje ir kituose Pabaltijo Kraštuose ir iškildamas į pirmaeilius lietuvių pianistus. Karo ir okupacijų laikotarpyje Andrius Kuprevičius atsidavė kitam ištvermingam darbui, studijuodamas muziką ir siekdamas pianisto tobulybės. Tuoj po karo 1945 metais Europos publikai pasirodė jis kaip naujas stiprus pianistas: važinėjo su koncertais po žymesniuosius Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos miestus, davė virš 150 koncertų — recitalių ir visur muzikos žinovų — kritikų buvo pripažintas geriausiu naujos pianistų generacijos atstovu. 1949 metais atvyko į Argentiną, o po to vyko į Urugvajų, abejuose kraštuose kaip pianistas išgarsėdamas. Neseniai iš Pietų Amerikos atvykęs į J. A. V-bes sekmingai koncertavo Chicagoje.

Jau ir šiame krašte, kur muzikos klausytojai lepinami geriausių pasaulinio masto meistrų, Andrius Kuprevičius spėjo sukelti susidomėjimą.

Kiek Europos kraštuose, tiek ir Pietų Amerikoje kritikai apie Andrių Kuprevičių kuo geriausiai atsiliepia. 1947 metais po koncerto Zuriche, Šveicarijoje "Neue Zuricher Zeitung" rašė: "Pianistas Andrius Kuprevičius subtyliai pertiektos Debussy "Preliudos" parodė jo nuostabiai gryną ir žavinčiais įvairumais turtingą muzikos meną. Jis, siekdamas interpretacijomis patį pagrindinį tikslą, sugeba puikiai išryškinti visas kūrinio smulkmenas. Jaunosios kartos pianistas Andrius Kuprevičius parodė savo koncerte neįprastą šviežumą ir technikos tobulybę. Iš Debussy kūrinio — Jardin sous la pluie — jis išspaudė ir parodė spindintį ir užkerėjantį grožį..."

Andr. Kuprevičius

"Die Tat" Šveicarijoje rašė: "Iš pat pirmojo tono ryškėjo stiprus muzikinis talentas, ide aliai tinkamas kaip tik pianui. Asmenybės išraiškos idėja buvo jaučiama ne tik finaluose bet ir veikalo visumoje..."

Po koncerto Linz mieste, Austrijoje, "Tiroler Nachrichten" rašė: "Andrius Kuprevičius — tikrai kilnus pianistas. Tai, kas mus ypatingai stebino, yra pianisto galia išreikšti retai teužtinkamą darnumą tarp tikro vidinio jautrumo ir išorinės drausmės, tarp muzikalinių plačių šuolių ir iškilminga rimtimi persunkto skambumo".

Universitetiniame Vokietijos Freiburgo mieste kritikai Kuprevičiaus koncertą taip vertino: "Chopeno kūrinių koncertas, kurį mums patiekė jaunas pianistas Andrius Kuprevičius, buvo išimtinos didybės išgyvenimas. Pianistas turi visus ypatumus, kurie jį iškelia į žibančio virtuozo padėtį, padarydami jį nepakeičiamu aiškin toju tobuliausios muzikos"... (Das Volk, liepos 19, 1947 m.).

Atvykus Andriui Kuprevičiui į Buenos Aires — Argentinoje — po dviejų koncertų spaudoje kritikai kuo geriausiai atsiliepė. "La Nacion", didelis Argentinos dienraštis, birželio 29 d. 1949 m., rašo: "Patraukli Andriaus Kuprevičiaus asmenybė yra sutapusi su nepapras tai jautriu ir galingu jo muzikiniu talentu. Jis stovi eilėje pačių stipriausiųjų pasaulinio garso pianistų". Urugvajuje Montevideo mieste be kitų "El Bien Publico" rašė: "Pianistas Andrius Kuprevičius yra muzikos menininkas, vertas didžios pagarbos. Jis, kaip piano virtuozas, žino visas tobuliausias technikos paslaptis, jis kaip muzikas, yra kupinas jausmingų išgyvenimų ir moka juos įlieti į jojo aiškinamą kūrinį."

Po tokių atsiliepimų, kurių tik maža dalis čia cituojama, tenka laikyti tikrai dideliu įvykiu New Yorko lietuvių kolonijoje, jei kovo mėn. 8 dieną — sekmadienį 3 val. p. p. Town Hall turėsime progos pianistą Andrių Kuprevičių girdėti, išpildant gražiausius piano muzikos kūrinius. Šiame koncerte turėsime progos ne vien tik išgirsti kilniosios piano muzikos iš pasaulinio masto pianisto, bet taip pat galėsime didžiuotis, kad mūsų Tautos sūnus iškopė į kūrybines viršūnes.

jv.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Tel. Howard 8-0596
Philadelphia, Pa.

Kurie norite įsigyti vasarnamį ar ūkį ir sveikam kalnų ore ilgiau gyventi prie upelio ar ežerėlio arčiausiai Adirondacks kalnų, kreipkitės į namams pirkti bei parduoti, dokumentus sudaryti bei apdrausti.

M. Kerbelio ir sūnaus įstaigą,
183 EAST MAIN ST., AMSTERDAM, N. Y. Tel. 1656

ŠUNYS KARINĖJ TARNYBOJ. Darmstadte (Vokietijoje) amerikiečiai turi įsirengę šunų stovykla, kurių laikoma 2000 išdresiruotų, ryšiui palaikyti, šunų.

RINKIMŲ KOMEDIJA PAVERGTOJE LIETUVOJE

Priespaudos kūjų ir giltinės piautuvu paženklintoje Lietuvoje vasario 22 d. turėjo įvykti vietiniai "tarybų rinkimai".

Ta proga buvo paleisti į darbą agitatorių pulkų pulkai. So vietiniam režimui būdingu būdu kalant šimtus ir tūkstančius kartų kad ir neteisingiausią dalyką, bet vis tą patį, norima apglušinti pilietį, užmušti jo savarankišką galvojimą ir mechaniniu būdu priversti pasisavinti tai, kas stengiamasi įkalbėti.

Taip okupuot. Lietuvoje pradedama nuo mokyklų vaikų, kuriems mokytojai, pasakojo "deputatų" biografijas, kad jie, grįžę namo, papasakotų jas savo tėvams ir namiškiams. Toliau į tuos propagandos pasakytume "kombainierius" įkinkytos moterys. Šimtais jos surenkamos ir priverčiamos dalyvauti "agitsusirinkimuose".

Prie kolūkių visur įsteigti "agitpunktai". Visiems yra žinoma kaip rafinuotai panaudojami mokytojai, priverčiant eiti su paskaitomis į tokius susirinkimus.

Yra įvesti ir "atskaitiniai" susirinkimai, kolchozų agitatorių aktyvistų susirinkimai. Komjaunuoliai ir šiaip jaunimas paleidžiami lankytis po kolūkininkų namus. Visų tų agitacijų temos vienos ir tos pačios. Visur linksniuojami Stalino konstitucijos pranašumai, kartojamos mintys iš Stalino knygos "Ekonominės ir socialinės Tarybų Sąjungos problemos", dėstoma, koks geras ir laimingas gyvenimas Stalinui "Lietuvą išgelbėjus", ir keikiama, kad pasaulio kapitalistai ir nacionalistai iš pasalų tyką užpulti "taikingas ir laimingas" Sovietų tautas ir išplėšti iš jų laisvę. Žinoma, neapseinama nepaminėjus "šlovingos komunistų partijos nuo pelnų" ir nepasižadėjus dalyvauti soclenktynėse ar pralenkti kitus primelžiant iš karvės daugiau pieno ir iš kiaulės "atvedant ne mažiau kaip 20 paršelių.

Kandidatais į "deputatus" pastatomi komunistų partijos nužiūrėti ir užgirti "pirmūnai", pasižadant visiems 100% balsuoti už "Stalino Lenino ir nepartinių žmonių" išrinktus kandidatus.

Komunistai paimami įvairaus plauko asmenys. Taip, pasak Kauno radiją, "Neries" fabrike kandidatu buvo pastatytas Jonas Narkevičius, o į Pirmosios Šiaulių srities deputatus pateko Tytavėnų kolūkio "Artojas" melžėja drg. Morta Aradamskienė, primelžusi iš "kiekvienos pritvinkusios karvės" po 3000 kg. pieno.

"Cotton" fabrike deputate paskirta stachanovietė Ona Klinuckienė. Pažymėtina, kad Kauno agitkolektyvuose yra "įregstruotos 309 moterys", kurios, užuot po sunkaus dienos darbo pailsėjusios savo šeimų židiniuose, turi laimę lankytis po svetimus butus ir liaupsinti tariamą darbininkų gerovę tarybų "rojuje". Šiauliuose į deputates buvo numatyta Bindokaitė, sena scenos darbininkė. Taip atrodo Tarybų Lietuva agitacijoje.

Tikrovę galima išskaityti iš įvairių radijo žinių, kurios pačios kalba už save. Kai skelbiamos žinios, kaip "klesti Lietuvoje kolūkiai", pasakomi ir išmokami atlyginimai. Dažniausia tai 3-3,5 kg grūdų uždarbadienį. Atrodo, kad jokių komentarų nereikia, į kokį vargą yra patekę mūsų ūkininkai.

Giovanni Guareschi

MAŽASIS DON CAMILLO PASAULIS

Kunigas, kuris buvo atsiųstas pavaduoti don Comillo, laike jo "atostogų", buvo jaunas ir nedidelio ūgio, gerai pažįstas savo amatą ir mokėjo gražiai kalbėti. Jis žinojo, kad parapijoje paskirtas tik laikinai, bet nuo pat pirmosios dienos pasistengė padaryti kai kurių pakeitimų.

Nuo pat pirmųjų mišių parapijiečiai pamatė, kad didžioji grabnyčia, artistiškai išdrožinėta, kuri visad stovėdavo kairėje altoriaus pusėj ant antrojo laiptelio, buvo perkelta į dešinę prieš paveikslą vienos šventosios, kurios anksčiau niekad nematė! Žingeidumas sutraukė į bažnytėlę visus miestelio gyventojus. Net Peppone atėjo, lydimas savo "štabo".

— Ar tu matei? — parodė Brusco į grabnyčią.

— Hm! — sumurmėjo nervingai Peppone.

Jis stovėjo susinervinęs ir kada kunigas, pertraukęs mišias, pradėjo pamokslą, dar jam neišsižiojus, Peppone neišlaikė ir tvirtu žingsniu prisiartinęs prie altoriaus, grabnyčią grąžino į senąją vietą. Paskui grįžo atgal ir tvirtai atsistojęs ant abiejų kojų pasižiūrėjo į kunigą.

— Gerai! — pritarė visi parapijiečiai, net ir pačios didžiosios davatkos.

Kunigas sekė šį manevrą ati dara burna. Greit jis išbėrė kaip žirnius pamokslą ir grįžo prie altoriaus baigti mišias.

Kada po pamaldų jis išėjo iš bažnytėlės, Peppone, apsuptas parapijiečių, laukė ant laiptų. Visi tylėjo.

— Pasakykit man...— klausinėjo Peppone iš aukšto žiūrėdamas į kunigą, — ką reiškia ta naujanybė, kurią pakabinote dešinėje altoriaus?

— Tai šventoji Rita iš Cascie, — sumurmėjo kunigas.

— Šitame krašte mes nieko bendro neturime su šventaja Rita iš Cascie ir kitomis panašaus pobūdžio merginomis. Vis kas čia buvo gerai kaip anksčiau. Supratot?

Kunigas bandė protestuoti:

— Aš maniau, kad mano teisė...

— Ah, jūs kalbate šitaip! — pertraukė Peppone. Tada mes aiškiai pasikalbėsime. Čia nėra ko veikti tokiam kunigui, kaip jūs!

Kunigas pamatė, kad jis pralaimi.

— Aš klausiu, ką aš jums blogo padariau?

— Ar neužtenka to, ką jūs padarėte?— rėkė Peppone. — Jūs sulaužėte teisę, bandydami pakeisti tvarką, nustatytą tikrojo parapijos klebono pagal tautos valią!

— Labai gerai,— pritarė minia.

Kunigas dar bandė šypsotis.

— Jei tik tas, tai grabnyčia bus palikta senoje vietoje.

— Ne, — atsakė Peppone, atmesdamas skrybėlę ant pakaušio ir spausdamas kumštis.

— Ir kodėl gi ne, prašau pasakyti?

Peppone neteko kantrybės:

— Jei jau norite žinoti, štai kas. Jei aš jums duosiu antausį, tai jūs nulėksite per šimtą žingsnių, tuo tarpu jei aš būčiau davęs klebonui don Camillo, jis nepajudėtų nė per sprindį.

Pepone daugiau nė žodžio nepasakė ir visi suprato, bet naujam kunigui vis dar buvo neaišku.

— Atsiprašau, bet kodėl jūs norite man duoti antausį.

Peppone niršo:

— Kas gi jums nori duoti antausį? Aš tik daviau kaip pavyzdį, kad aiškiau išdėsčius problemą. Aš niekad negaišinsiu laiką puldamas panašų į kunigą, kaip jus.

Kunigas šį kartą užsigavo ir pareiškė, kad jį atsiuntusi čia bažnytinė vyriausybė ir jis darys taip kaip jam patinka. Sugrįžęs į bažnytėlę jis perstatė grabnyčią į naują vietą po šventosios paveikslu.

— Štai! — pasakė jis išdidžiai sugrįžęs atgal prieš Peppone.

— Gerai, — pasakė Peppone ir, atsisukęs į minią, kuri tylėdama žiūrėjo spektaklį,— tauta tars savo žodį. Visi į mėriją viešam ir teisingam protestui!

— Valio!—pradėjo visi šaukti.

Pasilipęs į mėrijos balkoną, Peppone prabilo:

—Draugai, piliečiai! Mes nepakęsime šios vergystės, kuria norima pažeisti mūsų laisvų žmonių jausmus. Mes tvirtai gerbiame tvarką ir lygybę. Bet toliau mes esame pasiryžę imtis didelių priemonių, net jei reikės imtis patrankos. Bet kol tas atsitiks, aš siūlau, kad mano vadovaujama delegacija nuvyktų pas vyskupą ir išdėstytų tautos nuomonę.

— Valio! Tegyvuoja mėras Peppone! — šaukė minia.

***

Kada Peppone su delegacija atsirado priešais vyskupą, jis prarado balsą. Bet palengva jis jam sugrįžo.

— Ekselencija,— pasakė jis, — ta ypata, kurią mums atsiuntėte, neverta tęsti tokioj svarbioj apylinkėj pareigas.

Vyskupas pakėlė galvą, kad geriau galėtų pamatyti Peppone veidą.

— Pasakykit, ką jis padarė?

— Tiesą pasakius, nieko blogo... Tikrumoje jis nieko nepadarė. Visa bėda, Ekscelencija, kad jis yra nedidelis. Aš norėjau pasakyti, kad tokie mažyčiai kunigai būna geri tik vienuolynams.

Senukas vyskupas palingavo galvą.

— Bet ar jūs nesprendžiate kunigo vertę iš jo ūgio ir svorio?

— Ne, Ekscelencija! Mes neesame laukiniai. Bet reikalas tame, kad religijoje rėgėjimas turi tokia pat reiškmę, kaip ir medicinoje, asmeniška simpatija ligoniui sukelia pasitikėjimą.

Vyskupas atsiduso.

— Aš suprantu, aš suprantu. Bet mano vaikai, jūs turėjote kleboną kaip kalną ir patys atėjote prašyti, kad aš jį iškelčiau kitur...

Peppone suraukė kaktą.

— Ekscelencija, — iškilmingai jis pradėjo. — Tai buvo "casus bello". Šitas žmogus buvo puolimų šaltinis ir su savo diktatūriška ir provokatoriška laikysena mus stumė į pražūtį.

— Aš žinau, aš žinau, — atsakė vyskupas. — Tą jūs man sakėte ir aš jį atitolinau nuo jūsų, nes supratau, kad tai buvo negarbingas žmogus...

— Palaukit, Ekscelencija, — pertraukė vyskupą Brusco. — Mes niekad nesakėme, kad jis buvo negarbingas.

— Sakysim, nevertas būti kunigu, — tęsė vyskupas.

— Atsiprašau, — ši kartą pertraukė Peppone. — Mes niekad nesakėme, kad jis neatlikdavo savo pareigų kaip kunigas. Mes kalbėjome apie blogas ypatybes kaip žmogaus.

— Kaip tik dėl to, — padarė išvadą senukas vyskupas.— Visa nelaimė, kad kunigas ir žmogus yra viename asmenyje. Kadangi don Camillo sudarė pavojų savo artimiesiems, mes galvojame jo iškėlimą padaryti galutinu. Mes jį paliksime su ožkomis kalnuose. Jei tik jį mes ten paliksime! Nes dar nenutarėme, ar tik neprieversime nusivilkti kunigo sutaną. Tai dar pamatysime.

Peppone pasitaręs su delegacija, kreipėsi iš naujo į vyskupą.

— Ekscelencija,—pradėjo jis išbalęs, šluostydamas prakaitą nuo kaktos. — Jei bažnytinė vyriausybė turi kokių rimtų priežasčių imtis tokių priemonių, ji laisva. Bet aš noriu jus įspėti, kad mūsų miestelyje niekas daugiau nebekels kojų į bažnytėlę, kol klebonas don Camillo nebus mums sugrąžintas.

Senukas vyskupas išskėtė rankas.

— Mano vaikai, ar jūs pagalvojate apie savo pareiškimo sunkumą. Tai smurto aktas!

— Ne, Ekselencija, — paaiškina Peppone. — Mes nieko neverčiame. Kiekvienas pasiliks namuose tai ir viskas. Nėra įstatymo priversti žmones eiti į bažnyčią. Ten einame laisvi. Ir jei kas gali pareikšti nuomonę apie don Camillo garbingumą, tai tik mes vieni, kurie turėjome su juo reikalų per dvidešimt metų!

— Vox populi, vox Dei!—atsiduso vyskupas. — Tegu Dievo valią išsipildo. Pasiimkite savo blogą ypatą, bet vėliau nebeateikite skųstis, kad jis pervišija savo autoritetą.

Peppone pradėjo juoktis.

— Didelė burna, kokią turi don Camillo, dar nieko neužmušo. Jei mes anksčiau buvome taip pasielgę, tai tik išvengti, kad "indėnas" nemestų į jį bombą, tai buvo vien paprastas politinis ir socialis atsargumas!

— "Indėnas" tai tu pats! — atkirto Gigotto piktai. — Ši idėja man net nebuvo atėjusi į galvą. Aš tik pakišau po jo durimis raketą, norėdamas parodyti, kad neesu pasiruošęs paties klebono rankomis leisti su suolu apsvaigninamas.

— Aha, tai jus mano sūnau, kuris pakišote raketą? paklausė senukas vyskupas.

—Dabar, Ekselencija, jūs žinote viską. Kada gauni su suolu per galvą, tai išgalvojama visokių kvailysčių!

— Aš suprantu, — pastebėjo senukas vyskupas, kuris gerai pažinojo žmones.

***

Po dešimties dienų don Camillo sugrįžo.

— Kaip einasi? — paklausė jo Peppone, pasitikęs stoty.— Praleidote puikias atostogas?

—O, ten nebuvo liūdna, Laimei prie savęs turėjau kortas, tai dėstydavau ištisą dieną, — pasakė don Camillo, išsitraukdamas iš kišenės kortų kaladę.

— Štai! Bet dabar aš neberei kalingas.

Ir lengvai, kaip laužoma duona, jis perplėšė kortų kaladę į dvi dalis.

— Senstame, ponas mėrai! atsiduso don Camillo.

— Po velnių jus ir tuos kurie jus grąžino! — sumurmėjo Peppone, atsitolindamas surūgusia išvaizda.

Don Camillo sugrįžęs turėjo daug dalykų pasipasakoti Kristui. Baigęs jis paklausė:

— O koks tipas buvo mano pavaduotojas?

— Puikus berniukas, gerai išauklėtas, kuriam niekad į galvą neatėjo idėja, padėkoti kam nors, kuris jam gerą padarė, perplėšiant kortų kaladę po nosimi...

— Jėzau,— pasakė don Camillo. — Tur būt, jam niekas gero nepadarė. Yra žmonių, kuriems tokiu būdu atsidėkojama. Kertu lažybų, kad šiuo metu Peppone sako savo draugams: "Ar jūs matėte? Jis, šis kalės vaikas, kortų kaladę perplėšė štaip! Ir jūs žinote, jis patenkintas. Aš tuo esu tikras. Kertate lažybų?!"

— Ne!— atsakė Kristus, nes Peppone tuo momentu tikrai taip sakė draugams.

Kitą savaitę tolimesni don Camillo ir Peppone nuotykiai.

Arklys irgi žavisi gražuolės kojomis

APIE NAUJĄJĮ IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ

Pagal senąjį imigracijos įstatymą asmenys atvykę į šį kraštą su laikinąją viza ir apsisprendę čia pasilikti turėdavo naująją vizą ir formalumus atlikti užsienyje. Pagal naująjį imigracijos įstatymą šis formalumas panaikinamas. Norėdami pasilikti JAV šis asmuo turi žinoti ir atlikti:

1) Jis turi įrodyti kad į šį kraštą vykdamas jis negalvojo čia pasilikti ir kad jis turėdamas laikinojo imigranto statusą nesulaužė imigracijos nuostatų kaip pav., be imigracijos įstaigas žinios neuždarbiavo.

2) Jis turi paduoti prašymą gauti kvotos numeriui, beeilės Non-quota numerį jis gauna tik tuo atveju, jei jis yra vedęs ar ištekėjęs už amerikiečio. Bet su sąlyga, kad šiame krašte jis buvo atvykęs anksčiau kaip vienus metus prieš vedybas. Šia išimtimi negali naudotis asmenys gimę Vakarų Hemisferoje ir dvasininkai bei jų šeimos.

3) Jei jis neturi galimybės gauti be eilės numerį, įstatymas reikalauja, kad kvotos numeris būtų jam atliekamas kada jis prašymą paduoda ir tuo metu, kada prašymas yra patenkinamas.

4) Jis turi būti tinkamas imigracijai ir pereiti tą pačia patikrinimo tvarką kaip ir eilinis imigrantas.

Šiuo reikalu jis kreipiasi į Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigą sumokėdamas $25. ir jei "Attorney General" sutinka, jo prašymo patenkinimo data yra laikoma jo teisėto ap sigyvenimo kaip nuolatinio JAV gyventojų pradžia.

Tačiau, JAV pasilieka sau teisę, radusios, jog minėtas asmuo nėra pageidautinas šiame krašte pastovaus apsigyvenimo leidimą atšaukti, nevėliau kaip penki metai nuo išdavimo dienos. Tuo atveju svetimšalis atgauna savo kaip laikinai atvykusio asmens statusą. Kadangi, kvotos numeris daugiausiai sunaudojami norinčių pastoviai apsigyventi imigrantų tai anksčiau minėta procedūra asmenys gali pasinaudoti tik turį galimybės gauti be eilės numerius arba žmonės gimę kraštuose kurie savo kvotų neišnaudoja... Asmenys, kurie pagal ankstyvesnį įstatymą būtų važiavę į Kanadą ir ten parvykę atgal dabar neturi jokios kitos išeities kaip tik apleisti Jungtines Valstybes.

Naujasis įstatymas taip pat apibudina procedūrą kaip pakeisti ne-imigranto statusą į kitokio pobūdžio ne-imigranto statusą. Pav. Jei atvykęs kaip turistas nori pasidaryti studentu, jis privalo paduoti atatinkamą prašymą ir sumokėti $25.00 mokesčio.

Jei asmuo pori pasikeisti savo kaip pastovaus gyventojo statusą į ne-imigranto tuo atveju, kad jis tampa kokios nors valstybės tarnautoju, ar tarptautinės organizacijos nariu, Kongresas suteikia jiems tam tikrų lengvatų, jie nemoka mokesčių, neiimami į kariuomenę. Padavus atatinkama prašyma "Attorney General" minėtas asmuo gali atgauti savo kaip pastovaus gyventojo statusą.

Common Council

ŠALTĄ ŽIEMOS VAKARĄ SKAITYKITE KNYGAS, KURIOS PILNOS UGNIES

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Čia labai stipriai pavaizduotas gyvenimas nuogas iš nuogiausių. Iliu struota, 316 psl., kaina $3.00.

ŠIRDIES RŪMAI. Čia aprašyta: kaip tėvą nusineša alkoholis, motiną — meilė, o dukterį — širdis. Iliustruota, 450 psl., kaina $4.00.

ŠLIUPTARNIAI. Čia parodyta lietuvių angliakasių gyvenimas ir tos baisios kovos, kurios ėjo tarp bedievių ir "kryžiokų" — šliuptarnių ir katalikų. 652 psl., drobės viršeliai, Šliupo, Šerno ir Dembskio atvaizdai, kaina $3.00.

VISOS 3 KNYGOS SYKIU TIK UŽ $6.00! Bet taip baisiai žema kaina negali tęstis ilgai. Tai nelaukit rytojaus, bet tuo dėkite $6.00 į voką ir siųskit: DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Persiuntimo kaštus apmokame.

VIDURIŲ UŽKIETĖJIMAS IR PASEKMĖS

DR. A. GRIGAITIS

Seniai, labai seniai vienas indų išminčius yra pasakęs: "Žarnose glūdi mirtis".

Kur priežastis jo tokio pasakymo?

Į senatvę pradėjo kietėti jo viduriai ir silpnėti jo protas. Supratęs reikalą, jisai kreipėsi pas gydytoją, kuris vidurių užkietėjimą prašalino ir išminčius vėl atgavo savo protą.

Taip, žarnose slepiasi mirtis.

Per žarnas siurbiasi į gyslas ir kraują suvirškintas maistas. Taip pat per žarnas į žmogaus organizmą siurbiasi ir maisto atmatų dujos, puvėsiai, sugedusio maisto nuodai. Ko maisto liekanos ilgiau lieka nepašalintos iš žarnų, to jos daugiau veikia organizmą. Kaip veikia žmogų nors ir mažai pakitėjęs maistas, o štai pavyzdys. Gyvenant Kaune teko pakeisti valgyklą. Aš buvau mėgėjas kapotos bei maltos mėsos gaminių. Pradėjus pietauti naujoj valgykloj pastebėjau, jog po poilsio mano protas tampa lyg aptemęs. Gi iš darbo grįždavau visiškai nenuvargęs su šviesiu protu. Priėjau išvados jog kalti pietūs. Paklausta valgyklos padavėja iš kokios mėsos gamina kotletus kuriuos aš pietums valgydavau, paaiškino, kad iš likusios nuo vakar dienos. Dabar man pasidarė aišku. Pakeitus nešviežią mėsą į šviežią, protas prasiblaivėjo.

Kad Indijos išminčiaus pasakymas būtų aiškesnis, pasekim kas dedasi su maistu viduriuose? Burnoje maistą mes kramtome ir čia dėka seilių prasideda jo kitimas. Iš burnos maistas stemple patenka į skrandį, kur dėka pastarojo sulčių (druskos rūgšties ir pepsino) eina maisto baltymų tirpdymas. Iš skrandžio maistas patenka į dvyligapirštę žarną, o iš ten į plonasias, o iš plonųjų į storasias žarnas. Dvylikapirštėj žarnoj eina tolimesnis maisto apdirbimas. Čia veikia kepenų, kasos syvai. Plonesnėse žarnose maistas baigiamas virškinti ir sunkiasi į kraują, o kraujo išnešiojamas po visą organizmą. Nesuvartotos nesuvirškintos maisto dalys pereina į storasias žarnas, o iš čia išmetamas iš kūno laukan. Plonesnėse žarnose, kaip esu sakęs, sunkiasi į kraują ne tik suvirškintas maistas, bet ir sugedusio maisto nuodai, kurie gali kenkti žmogaus organizmui. Gi storosiose žarnose iš maisto liekanų siurbiasi jų puliai ir dujos. Ko maisto liekanos ilgiau pasilieka žmogaus kūne, to jos daugiau daro žalos. Todėl žmogaus organizmas privalo šias nereikalingas ir dalinai kenksmingas organizmui maisto atmatas prašalinti iš storųjų žarnų kasdien. O jei žarnos pačios negali tai padaryti t. y. įvyksta vidurių užkietėjimas reikalinga jas tvarkyti, jas gydyti. Pas jaunus ir suaugusius žmones vidurių užkietėjimas pareina dėl įvairių priežasčių, pas senus dažniausiai vidurių užkietėjimo priežastis — senatvė, o su ja suristas žarnų veikimo nusilpimas.

Apie vidurių sukietėjimą pas jaunus ir suaugusius nekalbėsiu, nes šiuose atvejuose reikalinga rasti vidurių užkietėjimo priežastį ir sulyg jos paskirti gydymą. Tai gali padaryti tik gydytojas.

Vidurių užkietėjimo reiškiniai: sunkumas galvoj, lengvas galvos svaigimas, nenoras dirbti, jausmas, jog viduriai pilni, išpūsti, blogas apetitas, atsirūgimas, kartais blogas miegas, nusikundimai, prilūdimu kraujo į galvą.

Gydymui duosiu keletą patarimų.

Disciplinuoti vidurius t. y. pratinti vienodu laiku juos ištuštinti. Žmonėms, kuriems prisieina daug sėdėti dėl darbo aplinkybių, patartina po darbo pasivaikščioti, o darbo metu sėdėjimą laiks nuo laiko keisti stovėjimu. Maistas turi turėti gan daug daržovių, rabarbaro, špinato, vaisių, uogų, maža mėsos. Ypač patartina kompotai vaisių sriubos, medas, marmoladas, vaisių sunka, česnakas, šermukšnių uogos, o ypač šermukšnių vynas.

Pienas veikia nevienodai.

Vieniems valo vidurius, o kitiems kietina. Iš pieno produktų prie kietų vidurių labai gera rūgusis pienas.

Mišinį pusė džiovintų slyvų, pusė vynuogių (razinkų) 24 valandas mirkyti vandeny. prieš einant gulti šį skystį išgerti, o vaisius suvalgyti.

Ryte — vakare suvalgyti po keletą šaukštų raugintų kopūstų. Ryte vakare išgerti po stiklinę, šalto vandens. Kartais valyti vidurius naudojama klizma, kurios blogoji pusė, kad žarnos prie jos pripranta ir klizma nustoja veikus. Patartina ją vartoti esant sunkiam vidurių užkietėjimui.

Klizmo veikimą galima sustiprinti įtrinant jon muilo, arba įpilant parą arbatinių šaukštukų aliejaus. Vieton vandens kartais stipresniam veikimui įvedama į žarnas klizmos pagalba pusė stiklinės aliejaus. Vaistų vengti, nes prie jų viduriai greit pripranta. Jei yra reikalo pradėti nuo silpnesnių vaistų.

VYDŪNAS...

(Atkelta iš 4 psl.)

ti, kad Jis nėra toli nuo kiekvieno. Tūli savo aklume, tiesa, tiki visai nesą Dievo, nenumanydami, kad slėpingumas, kurs visą gyvenimą neša, gali būti nuvokiamas kaip Jo apraiška, ir gali būti pažymėtas kaip Amžina Išmintis, Meilė ir Galia, kuri aukščiau mūsų sielos laukia mūsų, kad atsigautume nuo smukimo į daiktiškumą ir nusimanytume esą Dievuje.

Iš tokios laikysenos žmogaus sąmonė tiek šviesėja, kad jis iškyla aukštai iš dvasinio kitų žmonių lygio. Vadinas, **gyvoji tikyba yra tai, kas teikia galimumo kopti į aukštą dvasinį lygį ir šį kopimą apreikšti kaip nuolat gyvėjančią kultūrą.**

***

Tur būt, ne vienas pamanys, kad lengva pareikšti nuomonių apie tautos kultūros kėlimą. Gal ir nepersunku jas pasiskaityti ir suprasti. Bet jau tikrai sunkiau jų vykdymo būtinumui esmiškai pritarti ir atitinkamai elgtis. Galima vienas kitam viską prikalbėti. Ir kartais net sužadinti šiokias tokias pastangas. Bet nedaug tai reikš. Žmonės paprastai elgiasi kaip ir kiti gyvūnai. Pastebimi kitų veikimai sušaukia juose atitinkamus judesius, nieko daugiau. **O reikalinga, kad žmonės jaustųsi pat esmėje traukiami į nuoširdų darbą.** Bet tam tinka tik viena priemonė.

Norint, kad tauta koptų aukštyn kultūros keliu, jeib pasiektų aukštesnį dvasinį lygį, būtina, kad žmonės, kurie tai yra supratę, visai pasišventę elgtųsi pavyzdingai. Tūli, būtent, mokytojai ir kunigai, jau savo pareigų verčiami taip gyventi. O jeigu to kartais ir pasigendama, tada reikėtų suprasti, kad čia žmonės žemame dvasiniame savo lygyje kitaip apsireikšti ir negali.

Bet nemažiau ir tie, kurie tautoje užima žymią vietą, turi švenčiausią pareigą būti kitiems visokiu atžvilgiu geriausiu ir įspūdingiausiu pavyzdžiu. Kur to nėra, visi šaukšmai, visi skatinimai ir raginimai rūpintis tautos kultūra išeina niekais. **Atsakingiausieji už tautos kultūros pažangą ar smukimą yra visuomet pirma visų tautoje reikšmingiausios asmenybės.** Jeigu ir nė žodelio netartų, bet būtų taurių žmonių pavyzdžiai, jie esmiškai daugiau pasiektų tautos kopimui į aukštesnį dvasinį lygį, negu visos tam kuriamas įstaigos.

Tačiau ir to dar neužtenka. Kad jau pradedame rūpintis tautos kultūra, tada ir **kiekvienas tautos vaikas turėtų numanyti, juk žengti šviesos, kopti taurėjimo keliu nėra tik tam tikrų tautos žmonių dalykas, kurie tam įpareigoti.** Būtina gyvai atjausti, kad kiekvienam tai yra šventa pareiga kilti aukštyn į šviesų žmoniškumą. Ne tik pamokslais, o **savo gyvenimu gyvinkime tautos kultūrą.** Kiekvienas ir menkiausias žmogutis yra už ją atsakingas. Kiekvienas yra noromis ir nenoromis šiokia tokia šviesa, kuri dalyvauja dvasinio tautos lygio nustatyme.

Pavydulingoji uošvė

(Atkelta iš 3 psl.)

— Rutulis klausėsi galvą nuleidęs ir tylėjo. Tylėjo ir Ruginis, leido jam kankintis. Po kurio laiko Rutulis prabilo dusliu balsu:

— Nėra ko nei pridėti, einam. Dabar net džiaugiuosi, kad taip išėjo. Geriau kalėjimas, nei ta kančia.

— O jūs kur? — Sustabdė Ruginis. — Prisipažinti—skubat? Be reikalo. Aš nepatarčiau... Kas įvyko, nepataisysit. Ir reikalo nėra. Aš ne teisėjas, kad jūsų elgesį teisčiau. Pasakysiu, kaip žmogus gal net jus ir pateisinsiu. Bent jau suprantu. Apie aną negalvokit, jis kaltas. Jam jūs nepadėsit, nes jis išplėšė laikrodžių krautuvę ir nenori,kad tas paaiškėtų. Štai dėl ko, ne dėl moters ir vaiko, nesako, kur buvo. Jeigu jūs prisipažinsit, jam tik blogiau bus. Paaiškės krautuvės išplėšimas, paaiškės santykiai su moterim ir moteris nueis į kalėjimą su juo. Liks du mažučiai vaikai be jokios globos. Ir jūsų gyvenimas sugrius. Ne, palikit taip, kaip yra. Taip bus visiems geriau.

— Man vistiek, kas atsitiks su manimi, toliau negaliu... prieštaravo Rutulis.

—O apie savo vaikus jūs negalvojat? Kas atsitiks su jais? Nedrįskit! Aš draudžiu! — kietai pasakė Ruginis.

— Dėkui, ponas Rugini, — nežiūrėdamas jam į akis dėkojo Rutulis. — Tik man tokia gėda...

— Suprantu jus, — guodė Ruginis, — visi mes klaidų darom. Jūs gi nieko blogo nemanėt, gal ir aš pats, jūsų vietoj būdamas, taip pasielgčiau. Neįmkit į širdį. Svarbu, kad viskas gerai baigėsi.

Jiedu kalbėjosi dar kelias minutes: Rutulis vis graužėsi, o Ruginis ramino. Atsisveikinant Ruginis netikėtai paklausė:

— O kur tie pinigai, kuriuos išėmėt!

— Pas mane, bijau uošvei pasakyt, kad atsirado.

— Atiduokit juos man, uošvė savuosius juk atgavo, o aš čia už dyką triūsiu. Tai bus mano atlyginimas.

Atiduodamas pinigus Rutulis sukeikė: — Tegu juos velniai, taip ir degino kišenę!

Ruginis įsidėjo pinigus į kišenę ir nužingsniavo į stotį, palikdamas Rutulį vieną su savo sąžine. Bet jis buvo tikras, kad Rutulio sąžinė jau nuėjo miegoti. Ėjo patenkintas pats savimi ir švilpavo. Stotyje jis nusipirko laikraštį ir pradėjo skaityti.

(Pabaiga)

ČIA RASIT EUROPIETIŠKĄ NUOTAIKĄ

BRAUHAUS
Bavarian Cabaret
249 E. 86 • LE 4-9840
ENTERTAINMENT • DANCING
SCHNITZELBANK
Open 7 days a week for
LUNCHEON • DINNER • SUPPER

THE LORELEI
DINING • DANCING
233 E. 86 • SA 2-9926
Open every night for
DINNER AND SUPPER
CONTINUOUS DANCING

THE DOMINO
210 E. 86 • TR 9-5630
"New York's Largest Nite Club Dance Floor"
JOHN BARNEY & HIS ORCH.
AL CASTELLANOS & RUMBAS
BANQUET FACILITIES

RHEINLAND
228 E. 86 • RE 4-9366
LUNCHEON • DINNER • SUPPER
Entertainment and Dancing featuring
ROSALIND GRANT • FRITZ KLUTSCH
ERNIE STEMM & his Orchestra

CAFE GEIGER
206 E. 86 • RE 4-4428
LUNCH • AFTERNOON TEA
DINNER • SUPPER
CONCERT MUSIC DAILY
4 to 6 P.M. • 8 P.M. to 1 A.M.
EXCELLENT PASTRIES TO TAKE HOME

Enjoy An Evening At The
SWITZERLAND
225 E. 86 • SA 2-9561
Open 7 nights a week for
DINING AND DANCING

Yorkville Restaurant Association

Atsilankydami į YORKVILLE nepamirškite apsilankyti

Geras maistas ir europietiškai įrengtos vietos

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
91 Hanson Place
Brooklyn 17, N. Y.
STerling 9-5285
VALANDOS: Kasdien nuo 10 iki 12 ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. visą dieną ir pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. Virginia 9-0476
VALANDOS: 12:30 — 2, 6 — 8, Šeštad. 10 — 3. Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

T. SAVICKAS, M. D
28 Ashford Street,
Brooklyn 7, N. Y.
Tel. ofiso: APplegate 7-6429
VALANDOS: 1—2, 6—8, Šeštad. 11—3 ir susitarus. Namų TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždarvta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7tr Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS — ELEKTROTERPIA.
Nuo 10 val. ryto iki 6:30 v. p. p. Čia pat moterų ligų gydytoja
Priėmimo val. ntr., treč. ir penkt. nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak.
New York 3, N. Y. (Tarp 2nd ir 3rd Ave) 220 East 12th St.
Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAIČIAI, Sav.
341 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9414

ACME LIQUOR STORE
SAM SAPEGA, Savininkas
DIDŽIAUSIAS IMPORTUOTO IR VIETINIO VYNO BEI DEGTINĖS PASRINKIMAS
Nuolaida perkant dėžėmis. Pristatoma į namus.
2110 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. NA 8-4343

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

PASTABOS APIE FUTBOLO SISTEMAS

Europiniai futbolo ekspertai yra atsidūrę kryžkelėje. Kai Vienoje vis daugiau pasigendama posūkio į VM, Anglijoj siūloma pasekti austriškąjį stilių...

Šiuo metu Vienoje yra susidarę dvejos grupės. Vieną sudaro jaunoji karta ir ji pasisako už modernųjį futbolą (paprastesnis, kietesnis žaidimas, artesnis dengimas). Kitos brupės atstovai neatlyžtamai gina vienietiškąją mokyklą (žemas žaidimai trumpi padavimai ofenzyvinis vidurio saugas). Vyresniųjų nuomone, šis stilius yra gabalėlis tikrosios Vienos, kaip Šv. Stepono bažnyčia, Grinzing ar Dainuojantieji berniukai. Be to, vis dar neužmirštama stebuklingoji austrų rinktinė, Wunderteam, kurios pasiekimai ir šiandien galvina vyresniuosius. Tvirtinama, jog VM sistema netinkanti austrų mentalitetui, nes vieniečiai nėra linkę paklusti prievartai.

Šiuo metu Austrijos lygoj tėra viena vienuolikė, Wacker, kuri žaidžia VM. Wacker puolimo penktukas pasirodo kaip vienas produktingiausių, o gynyba taip pat labai sėkminga. Treneris Fruehwirt sako, kad, jo supratimu, WM nėra priešinga vienietiškajai mokyklai, bet ją dar pagilina...

Ir kiti, pasisakantieji už VM, jų tarpe vidurio saugas Ocwirk (Austria), žurnalistas Meier, galvoja, jog VM sistema nėra posūkis į monotoniškumą ir ją galima įvairiai interpretuoti. Pvz., anglai akcentuoja stiprumo elementą, vengrai yra įtelkę grožio, o vokiečiai VM žaidžia matematiškai.

Anot Meierio, Vienoje futbolininkai yra laikomi savo rūšies menininkais, kurių genijui nevalia dėti varžtų. Tuo tarpu kitur futbolininkai yra tik futbolininkais. Ne be to, kad VM sistemai sunkiausiai prisitaikytų austrų puolikai, dabar taip dažnai pradingtą savo derinių pynėse. Vis dėlto treneris Hahnemann (Vienna) tvirtina, jog turima pakankamai futbolininkų, kuriems pasekti VM nebūtų painu.

Visas šias nuomones bando atsverti rinktinės sudarytojas Nausch: "Vienietiškas stilius yra patrauklus ir užvienyje mėgiamas. Jei klubai įsijungs į VM, jie tik nukentės". Panašiai galvoja ir žurnalistas Dr. Willy Meisl, savo laiku buvęs vartininku Austrijos rinktinėj, o dabar gyvenąs Londone. Jis yra parašęs laišką Austrijos futbolo sąjungai ir įspėja, kad austrų futbolininkai nebūtų įsprausti į VM šabloną.

Tipingą Anglijoj kursuojančią nuomonę atstovauja tarptautinis teisėjas Ellis. Jis pageidaują dviejų dalykų: atsisakyti nuo trečiojo gyniko (stopper), kurio dėka futbolo arterijos yra sukalkėję ir užkirstas kelias šviežiam kraujui ir antra — porai metų sustabdyti iškritimą ar pakilimą Anglijos lygose. Tąsyk treneriai, be baimės, galėsią verstis eksperimentais ir ieškoti naujų taktinių kelių.

Be to, Ellis užsimena apie klaidingą pažiūrą į pirmenybių rungtynes. Komandos pradeda 0:0, taigi, iš karto dalinamasi po taškį (lygiosios). Jei priešininkui sutrukdoma pasiekti įvarčio, komanda pralaimėti negali. O jei patiems pavyksta įsprausti vieną gabalą, rungtynės laimėtos. Kitais žodžiais, pirmiausia stengiamasi vengti pralaimėjimo, o tik vėliau pradedama galvoti apie pergalę.

Beje, žiūrovai yra išsiilgę daugiau įvarčių. Kaip tik dėl to, sako Ellis, tenka nusigrįžti nuo tradicijos gyniko.

Daugkartinis internacionalas Mathews pasisako už ofenzyvinį vidurio saugą ir galvoja, jog taip vad. "policemanstopper", susirūpinęs vien priešininkų antpuolių draskymu, kaltas dėl dabartinės stagnacijos. Matthews siūlo pasekti austrus ir vidurio saugą daugiau įkinkyti į puolimą.

Taigi, anglams austriškasis stilius atrodo išsigelbėjimu, tuo tarpu pačių austrų tarpe gyva akcija už posūkį į Anglijoj įprastinę sistemą. Užburtas ratas...

Čk.

SEKMADIENĮ Į ALBANY

Kovo 8 d. Lietuvių SK pirmoji vienuolikė vyksta į Albany žaisti pirmųjų rungtynių dėl New Yorko State Cup. Teks susikibti su Albany AC. Šios rungtynės buvo numatytos kovo 22 d., bet dabar atkeltos į šį sekmadienį.

● Kovo1 d. Lietuvių SK antroji komanda viešėjo Great Neck, L. I. ir dėl Dr. Manning Cup žaidė su vietos futbolininkais. Šeimininkai laimėjo 2-1 (0_0) ir tuo būdu mūsiškiai iš tolesnių varžybų dėl šios taurės iškrito.

LATVĖ ADVOKATĖ
DR. JUR. SOPHIE BERZINS
Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., BROOKLYN 26, N. Y.
ULster 6-4938

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, vaukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld., Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6262-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANNA'S BEAUTY SALON
ANNA SEFBERG, sav. estų tautietė
Patarnavimas sąžiningas
Tarpe 51 ir 52 St., New York 22 N. Y.
(Viš IRT Lexington Subway 51 St. Stoties)
Plaukų garbinimavimas $7.50 ir daugiau. Papuošimas artakių ir blakstienų.
581 Lexington Ave., New York City
Telefonas PL 3-5267

Telefonas: EVergreen 7-7411
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

HENRY J. WONSON
(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y., NI. 8-6222
189 MONTAGUE ST., Brooklyn, N. Y., TR. 5-5796

DABAR LAIKAS
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951
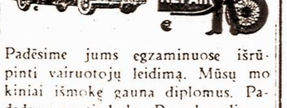

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
(Tarp 9-10 gatvių)
New York City

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

karstas žaliomis gėlėmis $250
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo $95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokama už koplyčią
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

Tel. EV. 6-6438
M. and Z. Auto Collision Works
Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo dirbtuvė
BODIES & FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING
DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision dažymo ir mech. taisymo darbai
TEPIMAS IR POLIARAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžningai
J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS
1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
BROOKLYN, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

J. M. BUYAUSKAS
NAUJAI ĮRENGTA KOPLYČIA
22 DAVIS AVENUE, KEARNY, N. J.
Telefonas: KEarny 2-2588

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y..
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE
Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.
Visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.
Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.
CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodė ši skelbima)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

ETTORE GALENO, Inc.
7954 METROPOLITAN AVENUE
MIDDLE VILLAGE 79, N. Y.
(Prie Šv. Jono kapų)
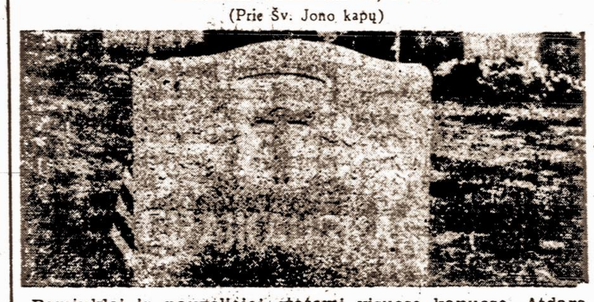
Paminklai ir nauzoliejai statomi visuose kapuose. Atdara kasdien, įskaitant sekmadienius ir šentadienius.
Sutaupysite, pirkdami tiesiog iš gamintojų.
Tel. DA 6-2356

DĖMESIO
Kviečiame vyrus ir moteris, senus ir jaunus, stoti į Lietuvių Išganymo Armiją (Lithuanian Salavation Army) Reikalingi mokantieji skambinti pianu, grojantieji armonika, ar kitokiu muzikos instrumentu. Kreiptis kiekvieną sekmadienį 3 val. p. p. 543 Leonard St., Brooklyn, N. Y.
Pirm. D. DIŠKEVIČIUS

Buvęs Rygos moteriškų kailinių siuvėjas
siūlo aukštos kokybės kailinių, kuriems medžiagą paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai.
Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujausius modelius. Patarnavimas sąžiningas.
ALEX DIMANTS
240 W. 29th ST. NEW YORK 1, N. Y.
Patogumui, prieš apsilankant prašome paskambinti LA 4-8298. Darbo valandos 8-10 iš ryto ir 3-6 v. p. p. Šeštadieniais nuo 8 iki 3 val. p. p.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Lietuviai advokatai
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083
WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
JAmaica 6-7272
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROCKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067
ANTHONY J. WESLAN
(VIŽLANSKAS)
16 Court Street,
BROOKLYN 11, N. Y.
MAin 5-1260

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

S. P. Zubavičius
INCOME TAX. REAL ESTATE
111 AINSLIE STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonai:
EVergreen 4-3049 ir
WEstfield 2-7174-J

Anne M. Sabliskas
Pirmoji Lietuvaitė
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v. Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v. ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE,
Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
108-07 LIBERTY AVE.,
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų,uogų, šaknų ir lapų ji yra vartojama nuo visokių nervinių ligų ir nervinių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — išrerminga maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.
Prisiunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY,
South Boston 27, Mass.

Pas mus

Dr. B. Nemickas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, kovo 1 d. Elizabeth, N. J. per Vasario 16 minėjimą padarė tarptautinės politikos apžvalgą.

Dail. A. Košubienė buvo išstačiusi savo darbus keramikos parodoje New Yorke. Ta proga N. Y. Times vasario 25 d. apie ją įdėjo platų aprašymą ir jos darbų nuotraukas.

Lugauskai, Juozas ir Ona, vienybiečiai, turį restoraną 426 S. 5th St., Brooklyne, susilaukė daugiau šeimos: sausio 31 d. gimė sūnus Algirdas — Juczas.

A. Mrozinsko vadovaujamas skautų vyčių oktetas, susidedas iš P. Rasimo, A. Ilgučio, M. Ilgūno, J. Lapurkos, R. Kezio, R. Kontrimo, K. Kudžmos ir L. Ralio, su dideliu pasisekimu koncertavo Amsterdame.

Dail. V. K. Jonynas dalyvavo Amerikos grafikų parodoje New Yorke su savo darbu "Nuėmimas nuo kryžiaus".

K. Jurgėla ruošiasi ginti Fordhamo universitete New Yorke disertaciją apie Lietuvos ir Amerikos santykius.

Gerimantas Penikas, Kario redaktoriaus D. Peniko sūnus, šiomis dienomis baigė RCA instituto 9 semestrų technologijos kursą su Honor Graduates pažymiu.

Nėlė Mazalaitė, laimėjusi literatūros premiją, išvyko į Chicago dalyvauti premijos įteikime iškilmėse.

Vyt. Ubaravičius, siuvėjų delegatas, praneša, kad unija su darbdaviais pasirašė naują kontraktą.

Juozas Ginkus praneša, kad jau baigiami spausdinti nauji Velykoms lietuviški atvirukai su gražiais įrašais. Juos bus galima įsigyti jo krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyne.

Stasys Prakapavičius, turįs Argentinoje Buenos Aires, Caseros 3843, didelę krautuvę jieško Brooklyne, New Yorke ar New Jersey savo dėdžių Juliaus ir Petro Prakapų.

Plečia automobilių taisymo dirbtuvę

J. Maldutis ir Z. Zaliauskas, vos prieš metus atsidarę collision ir auto taisymo dirbtuvę 1506-16 Myrtle Ave., Brooklyne, dėl sąžiningai ir pigiai atliekamo darbo susidarė tokią plačią klijentūrą, kad savo mažoje dirbtuvėje nebegalėjo visų patenkinti, nuo kovo 1 d. persikėlė į naujas erdvias patalpas 937 Grand St., Brooklyne, kur iš karto galės priimti taisymui dešimt automobilių.

J. Maldučiui ir Z. Zaliauskui, kurie yra Vienybės skaitytojai, linkime naujoje vietoje dar didesnio pasisekimo.

Pagerbs dr. Vydūną

New Yorko Maž. Liet. Bičiulių D-ja rengia filosofo, rašytojo dr. Vydūno, kuris mirė š. m. vasario 20 d., pagerbimą. Gėdulo aktas įvyks kovo mėn. 15 d. 4 val. p. p. Šv. Jono Ev. bažnyčioje 197 Maujer Street, Brooklyne, o 5 val. ten pat, salėje pagarbos pareiškimai ir bendras visų dalyvių pobuvis.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti, kad atidavus paskutinę pagarbą mirusiam mūsų tautos kovotojui, rašytojui ir filosofui.

Vykstant į minėjimą reikia važiuoti Canarsie požeminiu iki Grand stoties.

Maž. Liet. Bičiulių D-ja

IŠĖJO SANTARVĖS Nr. 2

Rezistencinis visuomeninių ir kultūros reikalų žurnalas SANTARVĖ Nr. 2 (7) 1953 m. kovo mėn. jau išėjo iš spaudos ir gaunamas pas platintojus.

Šiame numeryje rašo: A. J. Greimas, S. Žymantas, K. Barėnas, pulk. T. Vidugiris, J. Masiulis ir kiti.

Atskiro numerio kaina 75 c. Administracinius reikalus JAV tvarko: Daunys, 16 W 64th St., New York 23, N. Y. Žurnalas spausdinamas Anglijoje.

New Yorkas ir Apylinkė

Kompozitoriai Vladas Jakubėnas ir Jeronimas Kačinskas,sustoję prie Stokowskio nuotraukos, dalinasi įspūdžiais Carnegie Hall muzikų galerijoje, New Yorke. Jeronimui Kačinskui diriguojant simfoninį orkestrą, kaip žinia, Veravox Records neseniai išleido pirmasias lietuviškas ilgo grojimo plokšteles (40 minučių muzikos), kuriose be Lietuvos Himno, Gruodžio "Lietuvoje" ir Bacevičiaus simfonijos, yra įrekorduoti du Jakubėno kūriniai "Rapsodija" ir "Legenda". Pastarasis kūrinys yra parašytas liaudies motyvu "Plaukia antelė" ir Amerikos kritikų palankiai įvertinamas. Šį vertintą plokštelių leidinį, kuris muzikos mene Lietuvos vardą iškelia lygiagrečiai su kitomis kultūringomis tautomis, turėtų įsigyti kiekvienas lietuvis. Anot prelato Balkūno, plokštelės "TIKRAI ĮSPŪDINGOS!" Gaunamos Vienybėje arba tiesiog iš Veravox Records — 130 West 57th St., New York, N. Y. Kaina 10 dol. —Maželio nuotrauka

Nepriklausomybės minėjimas Maspethe

Iki šiol Maspethe nebūdavo rengiama Vasario 16 d. šventės minėjimų. Maspetiškiai pasitenkindavo bendru minėjimu New Yorke. Bet šiemet pirmą kartą šios šventės minėjimą maspethiečiai surengė pas save.

Minėjimą surengė Lietuvių bendruomenės Maspetho skyrius kovo 1 d. V. J. Atsimainymo parapijos salėje. Minėjimą atidarė bendruomenės skyriaus viceprirminkas p. A. Sodaitis. Bažnytinis choras, p. Vismino vadovaujamas, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, giesmę žuvusiems dėl Lietuvos laisvės pagerbti ir dar porą tautinių giesmių.

Kalbėjo prel. Balkūnas ir K. Bielinis. Po jų kalbų buvo meninė programa. Vietinio parapijos choro kvartetas, p. Vismino vadovaujamas, padainavo keletą dainų. Dramos aktorius K. Vasiliauskas pasakė monologą iš Inčiūros dramos "Dr. V. Kudirka" ir padeklamavo Brazdžionio eilėraštį "Šiaurės pašvaistė". Visas minėjimas užsitęsė apie porą valandų, nevargindamas dalyvių. Kalbėtojų kalbos taip pat nebuvo nuobodžios ir daug ką naujo teko išgirsti.

Lietuvos vadavimo reikalais buvo priimta rezoliucija, kuri bus pasiųsta Amerikos vyriausybei, kongresui ir vietinei spaudai. Minėjimo metu Lietuvos vadavimo reikalams surinkta aukų 84 dol. 60 c. ir prel. Balkūnas tiems reikalams nuo Maspetho lietuvių parapijos įteikė 100 dol. čekį, iš aukų surinktų vasario 15 d. bažnyčioje (aukų dėžutėse).

S. B.

Aukos Vienybės Popierio Fondui

Peter Aiza-Hayes Amsterdam, N. Y.	5.00
Justin Kackus Hartford, Conn.	5.00
Mike Vizgirda Huntington, L. I.	5.00
Pranė Lapienė Stony Brook, L. I.	3.00
G. Baranauskas Sunderland, Mass.	3.00
A. Liutienė Harrison, N. Y.	3.00
A. Matchulat Brooklyn, N. Y.	2.00
G. Dunauskas Union City, Conn.	2.00
J. Kiaunė Brooklyn, N. Y.	2.00
Petras Wilchinskas Brooklyn, N. Y.	2.00
C. Tamašauskas Elizabeth, N. J.	2.00
Dr. Alfonsas Kises Piqua, Ohio	2.00
Marcella Zalner Paterson, N.	1.00
J. Batvinis E. Islip, N. Y.	1.00
John Tolišius Brooklyn, N. Y.	1.00
Ona Šliakienė Antanas Klevecka	1.00
E. Northport, L. I.	1.00
Jonas Akstinas Long Island	1.00
A. Petrikas Naugatuck, Conn.	1.00
J. Siekaitis Kearny, N. J.	1.00
B. Kublinskas Chicago, Ill.	1.00
K. Mitinas Cliffside, N. J.	1.00
A. Zvilgila Brooklyn, N. Y.	1.00
Mike Schultz Woodhaven, N. Y.	1.00
M. Dumbly Great Neck, N Y.	1.00
Vanda Urbanavičiutė Brooklyn, N. Y.	1.00
Povilas Aleksandravičius Brooklyn, N. Y.	1.00
B. Čepulis Philadelphia, Pa.	1.00
J. Kasputis Kenosha, Wis.	1.00
Anna Swedish Woodhaven, N. Y.	1.00
A. Žilinskas Hoosick Falls, N. Y.	1.00

Atsiųsta paminėti

Adomas Mickevičius. KONRADAS VALENRODAS. Lietuvių ir prūsų žygių istorinė apysaka. Vertė V. Mykolaitis-Putinas. Iliustracijos iš originalo 1851 m. dail. Tysiewicz. 108 psl. Išleido Gabija, 335 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y. Kaina $1.50.

Antanas Škėma. ŠVENTOJI INGA. Apysakos. Viršelį piešė A. Kurauskas. Išleido Terra, 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. Kaina nepažymėta.

Prašo pakelti siuvėjams algas

Lietuvių Siuvėjų 54 lokalas tautos reikalais visuomet buvo jautrus ir niekuomet neatsisakydavo sušelpti savo vargstančių tautiečių, šiomis dienomis gavo iš P. L. B. Spakenbergo Apylinkės Valdybos pirmininko, Aleksandro Gešvento, padėkos laišką, už suteiktą 134.—DM. pinigais pašalpą, kaip Kalėdinę dovaną vargo mokyklai Vokietijoje.

Lokalo Valdyba daro žygių, kad į ACW of A. Unijos Joint Board būtų įsileistas lietuvis tarnautojas, o į Sidney Hillman Health Center — lietuvaitė gailestingoji sesutė.

Gautomis žiniomis Unija daro žygių, kad siuvėjų industrijoje dirbantiems būtų pakeltas atlyginimas ne mažiau 15 centų į valandą. Susirinkime pasisakyta, kad atlyginimų pakėlimo reikalu valdyba lokalo vardu reikalautų, kad pakėlimai, atsižvelgiant į šiuometinį pabrangusį pragyvenimo standartą, iš Manufacturer's būtų išreikalauti.

Ilgai sirgusiam lokalo nariui, J. Bukiui (prieš tris metus atvykusiam iš tremties) suteikta 50 dolerių piniginė pašalpa. Pažymėtina, kad jau ne mažas skaičius buv. tremtinių — lokalo narių, ligos atveju, tokia lokalo parama pasinaudojo.

Žagariškis

ŽURNALISTŲ ŽINIAI

Kovo 8 d. 12:30 val. Apreiškimo Parapijos salėje Brooklyne, įvyksta Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus susirinkimas. Darbotvarkėje pranešimai ir naujos skyriaus valdybos rinkimas.

IEŠKOME BUTO iš 2-3 kambarių, be baldų, Ridgewood. Middle Village ar Maspetho apylinkėje. Esame 2 asmenys, senesnio amžiaus, be vaikų. Pranešti: Mrs. Kučinskienė, DA 6-7022.

IŠNUOMOJAMI DU gražūs kambariai lietuvių namuose, esančiuose puošnioje rezidencinėje užmiesjio dalyje. Dėl informacijų, kreiptis į Vienybę.

Vienybės veteranas

Juozas Sniečkus, atvykęs į šią šalį 1890 m., visą laiką buvo Vienybės skaitytojas ir jos rėmėjas. Atvyko 19 metų amžiaus būdamas. Šiandien jam jau 72 metai amžiaus.

Juozas Sniečkus kilęs iš Liuoboniškių kaimo, Sintautų valsčiaus, Šakių apskrities. Apsigyvenęs Brooklyne, Sniečkus buvo siuvėjas. Vėliau jis buvo batų krautuvės vedėjas ir jos savininkas. Juozo Sniečkaus broliai, Antanas ir Pranas, taip pat Brooklyne gyvena. Sniečkus užaugino tris sūnus, Juozą, Andrių ir Vincą. Visi pavyzdingi lietuviai ir taip pat čia gyvena. Juozo Sniečkaus žmona Ona mirusi 1929 m. kovo 2 d.

Praeitą vasarą Juozas Sniečkus buvo susirgęs. Tai buvo pirmas jo susirgimas Amerikoje. Dabar Vienybės veteranas vėl sveikas ir gražiai atrodo.

J. V.

REIKALINGA namų prižiūrėtoja, kad ir nemokanti angliškai, valyti ir prižiūrėti gydytojo butą, Long Beach, L. I. Šeima iš dviejų asmenų. Gaus kambarį, valgį ir atlyginimą. Dr. J. Samostie. Tel. AL 4-4437. Kreiptis antr. ketv. ar penkt. nuo 11 iki 6 val.

PARDUODAMAS Brooklyne mūrinis namas, 4 aukštų, 8 butai, gerame stovyje, gražioje vietoje prie gero susisiekimo. Nuomos į mėnesį gaunama 187 dol. Pirkęs turės laisvą butą. Namas skubiai parduodamas už $11,000 dol., nes savininkas persikelia kitur gyventi. Teirautis šeštadieniais ir sekmadieniais, arba vakarais: A. S. 222 Pennsylvania Ave., Brooklyn, N. Y.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **2½%** A Year — Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts

Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10,000

Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
KABARETAS
Baras, Restoranas, Salė
VYT. BELECKAS, savininkas

Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

NAUJAI ATIDARYTAS
JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

KVIEČIAMI APLANKYTI NAUJAI ATIDARYTĄ
PALANGOS RESTORANĄ
(Restaurant Corp. Palanga)
ŠVIEŽIAS MAISTAS. LIETUVIŠKI PATIEKALAI.
337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. UL 8-7821

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

PIRMĄ KARTĄ NEW YORKE!
PIANISTO ANDRIAUS
Kuprevičiaus KONCERTAS
RENGIAMAS
TOWN HALL SALĖJE,
(43rd STR. TARP 6th AVE. IR BROADWAY, NEW YORK, N. Y.)
Š. m. kovo 8 d. sekmadienį 3 v. p. p.
Bilietai iš anksto gaunami J. Ginkaus krautuvėje, Brooklyne ir A. S. Trečioko istaigoje, Newark, N. J.

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave. Stoties.

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo kovo 6 iki 12 d.
PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE
"WER WAGT — GEWINNT
Su Heinz Ruhmann — Karin Himboldt — Harry Liedtke — Hilde Sessak — Elga Brink
"WAS EINE FRAU IM FRUHLING TRAMT"
Su Willy Fritsch — Adelheid Seeck — Grethe Weiser
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.